

PRINCIPAI VIETNAME

AMERIKOS PASIRYŽIMAS LAIKYTI PIETŲ VIETNAME IŠKELIA KLAUSIMĄ. KURIAIS TEISINIAIS IR KARINIAIS PRINCIPAIŠ TA AKCIJA REMIAMA IR JŲ SUTAIKOMUMĄ SU KASDIENINE REALYBE. — KARAS KAIP POLITINĖ PRIEMONĖ IR KĄ REIKTŲ SUNAIKINTI JO ATVEJU.

Vytautas Meškauskas

Praeitą savaitgalį Valstybės Departamentas paskelbė vadina- mąją "baltąją knygą" (white paper) apie padėtį Pietų Vietname. Jame šiaurinis Vietnamas kaltinamas agresija pietinėje šio krašto dalyje.

"Svarbu -- skelbia Valstybės Departamentas -- kad laisvieji žmonės žinotų, kas vyksta Vietname, ir kaip, ir kodėl. Tai yra šio pranešimo tikslas."

Tuo 14,000 žodžių raportu stengiamasi patiesinti Johnsono administracijos Vietnamo politiką ir įrodyti tiems, kurie to dar nežinojo ar nenorėjo suprasti, kad Pietiniame Vietname nevyksta koks pilietinis, savitarpio karas, bet turima reikalo su gerai organizuota agresija iš užsienio.

Ta proga kyla klausimas, kokiais principais stengiamasi vesti JAV užsienio politiką? Normaliai užsienio politika yra diktuojama atitinkamo krašto interesų. Iškilusios į laisvo pasaulio vadū JAV tačiau pasistatė sautiks- liu ne tik savo krašto gerovę bei naudą, bet kartu pasišovė reformuoti visą pasaulį. Kaip? -- Aiš- kaus vaizdo kol kas niekas ne- nupiešė, tačiau laukiant naujos so- cialinės santvarkos suaktyvė- mo, pirmučiausia nutarta pasi- priešinti agresijai iš užsienio. James Reston tai vadina pagrindi- niu JAV užsienio politikos prin- cipu nuo 1945 m. Tas principas skelbia, kad nė viena valstybė ne- turi naudotis savo karinėm pajė- gom ar grąsyti jas panaudoti tam, kad pasiekus savo politinius tiks- lus.

Tą principą palydi prielaida, kad JAV panaudos savo įtaką ir jėgą, jei būtų reikalinga, kad vi- sos pasaulio valstybės laiky- tųsi to principo.

Tas principas buvo išreikštas JT chartos 1 str., dėl jo buvo pralaužta sovietų Berlyno blo- kada, kovojama Korėjoje, rizi- kuojama karu dėl sovietų raketų statymo Kuboje, priešintis są- jungininkėm D. Britanijai ir Prancūzijai, kai tos panorė- jo griebtis jėgos Suezio kanalo krizėje.

James Restonui atrodo, kad po ilgesnių diskusijų beveik visi amerikiečiai sutinka, kad to prin- cipu reikia laikytis ir Vietname. Jei dėl ko dar ginčijamasi, tai tik dėl to, kaip savo pasiryžimo laikytis ir kaip tuos principus geriausiai įrodyti komunistams.

Pritariant tam principui, čia pat reikia konstatuoti, jog JAV

jo nesilaikė, kai Sovietų Sąjun- ga primetė savo santvarką Vi- dūrio ir Rytų Europai, kai kinie- čiai okupavo Tibetą ar sovietai numalšino Vengrijos sukilimą, ku- ris buvo, galima sakyti, visuoti- nis ir aiškiai išreiškė visos tau- tos valią. Kodėl? Todėl, kad kai kuriais atvejais buvo bijoma nau- jo pasaulinio, šį kartą totalinio karo. Vaizdžiaiariant, čia bu- vo nusilenkta kitam "principui": "Better red as dead". Vietnamo atveju laikomasi pirmojo prin- cipu, nes abejojama sovietų pa- siryžimu eiti dėl Kinijos intere- sų į totalinį karą ir pietryčių Azijos atidavimas Raudono- sios Kinijos įtakai galėtų turėti labai sunkių pasėkų JAV atei- čiai.

Iš kitos pusės, sovietai, kurie nors ir smerkia karą kaip poli- tinę priemonę, kartu daro tam tikrą rezervą. Būtent, komunistų vadovaujami ir paprastai iš už- sienio vadovaujami "išlaisvini- mo" karai esą "šventi" ir lega- liūs.

Tokių būdu, kiek ciniškai, bet realiai, žiūrint į klausimą kur koks principas yra taikytinas, priklauso ne tiek nuo teisės, kiek nuo jėgos.

Kalbant apie jėgą, ir čia susi- duriama su kai kuriais prin- cipais, kurie yra taip pat lankstūs, kaip ir politiniai.

1945 metais buv. Valstybės Sek- retorius John Foster Dulles pa- skelbė masyvaus atsilyginimo (massive retaliation) principą. Pagal jį išprovokuotos kokia ag- resija JAV smogtų savo prie- šui visa savo jėga. Toks prie- šas buvo įsivaizduojamas Sovie- tų Sąjunga.

Tačiau kai sovietų atominė ga- lia padidėjo, toks principas pasi- rodė esąs netinkamas, nes kas iš- to, kad bus "masyviai atsakyta", jei prieš tai žus du trečdaliai ame- rikiečių? Todėl prezidentas J.F. Kennedy ir Gynybos Sekretorius McNamara pradėjo galvoti apie "pasirinkimo" ar "kontrolluoja- mo atsakymo strategiją". Jos esmė slypi tame, kad kur nors pra- sidėjus "išvadavimo" karui (ar ki- tokiam konfliktui) nebūtų reika- lo priėti prie masyvaus bombar- davimo, bet būtų galima priešui pasipriešinti kitomis priemonė- mis, leidžiant jam dar apsigalvo- ti. McNamara, kalbėdamas 1962 m. birželio mėn. Michigano uni- versitete, ir atominame amžiu- je ragino laikytis tokių principų,

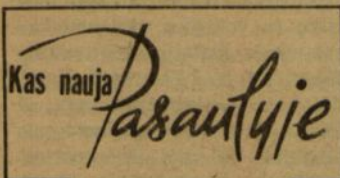
kurių seniau laikėsi karaliai. Bū- tent, kad karo tikslas yra sunai- kinti priešą karinį potencialą, o ne jo gyvenvietes ir civilius gy- ventojus.

Praktiškai žiūrint, McNamara galvojo, kad jei amerikiečiai nu- taikys savo raketas į sovietų ka- rinčius centrus, tą patį padarys ir sovietai. Eventualiai, tokio ka- ro atveju 100 ar daugiau milio- nų amerikiečių galėtų likti gy- vi. Savaime aišku, kad šimtas mi- lijonų amerikiečių per rinkimus pasisakys už tą administraciją, kuri juos išgelbėjo nuo atominės mirties! Vargšai sovietų plie- čiai tokio pasirinkimo neturi. Jie vistiek 99% balsuos už tuos, kurie rinkimų metu sėdi Krem- liuje. Ir kaip tik ta aplinkybė apverčia aukštyn kojom visą Mc Namaros strategiją. Sovietai tai- ko savo raketas į Amerikos mies- tus, kad jų gyventojai spautų sa- vo vyriausybę.

Pasak karinio kritiko Hanson W. Baldwin, McNamara dabar jau pakeitė savo pažiūrą. Pasku- tiniu laiku jis jau skelbia, kad priešas gal ir nenorės visai at- sisakyti nuo miestų bombardavi- mų. Net jei jis pirmiausiai ir bombarduotų Amerikos karinius taikinius, vistiek žūtų apie 122 mil. amerikiečių, t.y., tik 27 mi- lijonais mažiau, jei jis nukreiptų savo raketas vien į civilius tai- kinius. Dėl viso to ir amerikie- čiai negalį susikoncentruoti vien tik į sovietų karinius taikinius ir ... turi statyti slėptuves.

Iš esmės visa tai reiškia -- anot Baldwin -- faktinę grįži- mą prie Eisenhowerio laikais įsivertintos koncepcijos ir masi- vaus atsiskaitymo principo, nors dabar turima daug daugiau prie- monių vesti bent kokios rūšies karui.

Kaip matome, ir "principai" gy- venimo praktikoje pasirodo esą labai lankstūs. Daugiau realus "principas" būtų įsisąmoninimas, kad pats didžiausias JAV prie- šas yra Sovietų Sąjunga. Tik su juo susidorojus, galima tikėtis vi- sų kitų gerų principų įgyvendini- mo.

* ARTI ŠIMTO senatorių ir kongresmanų pasakė kalbas Lie- tuvos nepriklausomybės šventės proga. Tą faktą išdilioje vietoje paminėjo JAV bei tautybių spau- da, kartu aprašant ir priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje Washing- tone, kuriame dalyvavę ne tik JAV valdžios atstovai, bet ir visa eilė užsienio valstybių diplomatinio ir konsullarinio korpuso narių. Apie ponios Dean Rusk dalyvavi-

Lietuvos Gen. konsulato ir Lietuvos Laisvės Komiteto suruoštam New Yorke Vasario 16-sios priė- mime grupė svečių. Iš kairės: Estijos gen. konsulas Johannes Kaiv, Lietuvos konsulas A. Simutis, Salme Kaiv, Hedwig Jensen (Kamantauskaitė), D. Mackevičiūtė, G. Kašubaitė, Danijos gen. konsulas Viggo Jensen, Philipinų gen. konsulas Bartolome A. Umayam, Lietuvos gen. konsulas Vytautas Stašins- kas ir Janina Simutienė. Priėmimas įvyko Carnegie International Center patalpose New Yorke, R. Kisieliaus nuotrauka

mą priėmime rašant pabrėžiama, kad tokiomis progomis Valstybės Sekretoriaus žmona dažniau sto- vaujanti savo vyrą.

* KOMUNISTINIŲ PARTIJŲ vadovams renkantis pasitari- mams Kremliuje, R. Kinijos ži- nių agentūra per spaudą paskelbė aršiausią užsipuolimą, kokį tik naujieji Kremliaus valdovai buvo susilaukę po Chruščiovo nuverti- mo. Kiniečiai ypatingai pasipik- tinę Panomariovo knyga apie "darbininkų klasės tarpt. revoliucinį judėjimą", kurioje esąs įžeistas Mao Tse-tungas. Aštrus kiniečių užsipuolimas laikomas įspėjimu, kad Kremliuje būtų su- silaikoma nuo sprendimų, dar la- biausiai pagilinančių komunistų ski- limą.

* SOVIETŲ PREMIJERAS KOSY- GINAS, lankantis Leipzigo mugė- je R. Vokietijoje, žurnalistų pa- klaustas nuomonės apie JAV vy- riausybės paskelbtą "baltąją kny- gą", kaltinančią Š. Vietnamą ag- resija, pareiškė, kad jo nuomone, toji knyga reikėtų pavadinti ne bal- tąja o juodąja. Amerikiečių elge- sys Pietų Vietname sukelstas vi- sas Azijos tautas prieš Ameriką.

* ADOLF SCHAEFER, Austrijos prezidentas, mirė sulaukęs 75 m. amžiaus. Vyriausybės galva Jo- sef Klaus eis prezidento pareigas iki naujų rinkimų.

Socialistas ir pogrindžio vei- kėjas nacių okupacijos laikais, prez. Schaerf komunistų buvo laikomas "priešu 1 nr."

* KRITIŠKIAUSIAS PERIODAS Kanados istorijoje išgyvenamas dabar, prancūzų ir anglų kilmės kanadiečių santykiams įsitem- pus. Tai konstatavo 10 žymių kanadiečių, paruošę tuo reikalu plačią studiją. Dabartinis įtempi- mas sudaro pavojų Kanados egzistencijai ir krizė reikalauja skubių sprendimų. Komisija siū- lo rasti išeitį, abiem pusėm susi- tariant, arba politinė akcija su- skaldys Kanadą, kaip valstybę.

* POLITINĖ JAV SITUACIJA yra išstačiusi prezidentą John- soną į nepavydėtiną padėtį: res- publikonai remia Johnsono grie- tesnę liniją Vietname, bombar- davimais Š. Vietname atsakant į komunistų puolimus. Bet dides- nis įsivėlimas Vietname gali atei- tyje virsti rinkiminiu obalsiu, kaltinančiu demokratų įvėlusius JAV į karą. Gi derybomis atsi- traukus iš Vietnamo ir užleidus tą kraštą komunistams, vyriaus- ybė būtų kaltinama naujais pra- laimėjimais, kaip buvo kaltinama praradus Kiniją, pusę Korėjos ir pan.

* JAV LAIVYNO IR AVIACI- JOS vadovybė svarsto projektus skraidančiam povandeniniam lai- vui įgyvendinti. Kai kurie eks- pertai spėja, kad pirmasis toks modelis galės pasirodyti jau 1970 m.

LIETUVIŲ KOVA SU RAUDONUOJU IMPERIALIZMU

Lietuvos konsulo A. Simučio kalbos, pasakytos Great Necke, santrauka.

Tiek Amerikoje, tiek kitose laisvojo pasaulio šalyse, Vasa- rio 16-ji dorų lietuvių minima kaip atgimusių lietuvių tautos džiaugsmo šventė. Šiais metais sukanke dvidešimtis penkeri me- tai, kai Vasario 16-sios minėjimas yra griežtai uždraustas ne tik pačioj Lietuvoj, bet ir visur, kur tik okupanto ranka siekia. Nuo pat okupacijos pradžios okupan- tas skelbė ir skelbia, kad Lietuva šiandien esanti laisva ir laimin- ga, kad tik rusų jėga ant lietuvių tautos užmestose komunistinėje santvarkoje lietuvių tautai esan- čios sudarytos sąlygos siekti kul- tūrinio ir ekonominio gerbūvio. Šį akiplėšišką melą okupantai yra nutarę ypatingai plačiai pro- paguoti kaip tik šiais metais, švėsdami 25 metų Lietuvos oku- pacijos sukaktį. Tokstančiai en- kavedistų ir politrukų visoj Lie- tuvojoj seka ir daboja, kad būtų or- ganizuojami jaunimo chorai, šo- kėjų grupės, sportininkai ir įvai- riausių talentų ansambliai, kurie bus varu suvežti į Vilnų ir kitus Lietuvos miestus, kad demons- truotų savo tariamąjį džiaugsmą. Iš laisvųjų kraštų bus kviečia- mi okupantams pasidavusieji, simpatizuojantieji ir naivuoliai lietuviai bei kitataučiai pasižiū- rėti, kaip "laimingi" pavergtieji. Tad suprantama, kad bent jau šiais metais atsiliepusieji į oku- pantų kvietimus ir nuvykę iš už- sienių į tariamąsias džiaugsmo šventes Lietuvoje dorų ir susipra- tusių lietuvių bus užskaityti kaip papildę lietuvių tautos išdavystę.

Kiekvienas laisvajame pasaulyje gyvenąs lietuvis apie tai turėtų pamąstyti.

Istorijos eigoje lietuvių tautai buvo lemta atsidurti tarp slaviš- kųjų ir germaniškiųjų tautybių. Pažindėjime, kaip okupantai fal- sifikuoja netik visai netolimą pra- eitį -- Lietuvos invaziją ir okupa- ciją 1940 metais, bet ir tolimuo- sius laikus.

1960 metais Vilniuje pasirodė Dundulio 300 puslapių veikalas "Lietuvių kova dėl Žemaitijos ir Užnemunės XV amžiuje". Faktai, liečiantieji lietuvių kovą su kry- žiuočiais, išdėstyti pakenčiamai, bet išvados grynai rusiškai nacionalistinės. Tam palius- truoti užteks kad ir tokios citatos: "Tarybų Sąjungos tautos, su di- džiaja rusų tauta priešakyje, 1945 m. smogė hitlerininkams grobi- kams triuškinantį smūgį, galu- tinai sunaikino vokiškosios ag- resijos lizdą. Baltijyje ir grą- žino Lietuvai Klaipėdos kraštą". Teisybė, kad administraciniu po- žitriu prie okupuotos Lietuvos prijungtas Klaipėdos kraštas, bet kas atsitiko su Mažvydo, Bretkūno, Rėzos, Kristijono Do- nelaičio ir kitų didžiųjų lietuvių tėviške -- Mažąja Lietuva? Šian- dien tas kraštas vadinamas Kali- nininskaja oblast, apgyvendintas rusais kolonistais ir prijungtas prie Rusijos. Koks tam pagrinda- s ir pateisinimas? Jokio. Ryt- prūsiai niekad Rusijai nepriklau- sė, ten niekada rusų negyveno.

(Nukelta į 3 psl.)

Mao: -- Leiskit jiems dar pasipešti!

Vasario 16 priėmime New Yorke konsulas A. Simutis kalbasi su Laisvos Europos Komiteto pirmininku John Richardson, Jr. R. Kisieliaus nuotrauka

RYTŲ FRONTE (19)

Machiaveliškos šnipų intrigos

Buvęs caro generolas Skoblinas buvo dvigubas agentas, tad Heydricho bendradarbis Jahnke su nepasitikėjimu pažūrėjo į tas informacijas. Ar kartais nenorėjo Kremlius sukelti Hitlerio nepasitikėjimą savo generolais ir privesti Vokietiją įmintis klaidingų sprendimų?

Bet Heydrichas pradėjo vykdyti savo planą. Reikėjo Tuchačevskį atiduoti budeliui ir, kad planas geriau pasisektų, Heydrichas paleido keletą klaidingų naujienų, kas parodo jo, kaip šnipų vado, nuostabi mokėjimą organizuoti intrigas.

Jis šaltai pareiškė savo draugui SS Standartführerui Hermanui Behrensui:

-- Net jei Stalinas galvojo apgauti vokiečių vadovybę, pakildamas šią informaciją, aš, esant reikaliui, parodysiu šiam seniu jo melagysčių tiesą...

Heydricho "specialistai" įsibrovė į O.K.W. (vokiečių armijos) slaptų archyvų spintą ir išvogė visus dokumentus, kurie lietė Tuchačevskį. Tai buvo "Specialios grupės R" bylos. Po jos priedanga vokiečių armija užsakydavo Sovietų Rusijoje visus ginklus, kuriuos Versalio sutartis neleido Vokietijai gamintis.

Byloje buvo karininkų raportai apie pasikalbėjimus su sovietų kariškiais, ypač su Tuchačevskiu, buvusiu raudonosios armijos štabo viršininku. Heydrichas savo specialistų pagalba padarė pakeitimus tuose dokumentuose, sufalsifikuodamas korespondencijas, taip kaip jam labiau tiko. Pagaliau, laiškai, dokumentai ir nuotraukos buvo paruošti taip, kad bet kurio krašto generolas būtų tuoju atiduotas karo lauko teismui už išdavystę.

Su pasitenkinimu Heydrichas peržiūrėjo kūrį. Dėl dokumentų tikrumo niekas negalėjo suabejoti, taip gerai jie buvo specialistų Prinz-Albert Strasse rūsiuose pagaminti. Dabar reikėjo sugalvoti, kas daryti toliau. Kas

galėtų juos perduoti į Stalino rankas.

Sufalsifikuoti dokumentus gali kiekviena žvalgyba su savo specialistais, bet įteikti juos adresatui, nesukeliant įtarimo, tai jau didelė problema. Ypač jei adresatas vadinasi Stalinas. Bet Heydrichas ir šią problemą išsprendė.

1936 metais vokiečių užsienių reikalų tarnyba pasikalbėjimo su Čekoslovakijos ambasadoriumi atsargiai palietė klausimą, kokią poziciją Čekoslovakija užims rusų - vokiečių karo atveju. Heydrichas tuo pasinaudojo ir šia smoge. Apie 1937 m. pabaigą Čekoslovakijos ambasadorius Berlyne Mastny telegrafavo prezidentui Benešui, nesilėpdamas nustebo, kad vokiečių užsienių reikalų ministerija nerodo didelio susidomėjimo šiuo klausimu, nesidomi Čekoslovakijos pozicija. Iš pasikalbėjimo su ministerijos pareigūnu jam susidarė įspūdis, kad vokiečiai palaiko ryšius su raudonosios armijos karininkų grupe, Stalino priešininkais, kurie tikisi nuversti režimą ir Berlynas galvoja, kad tai pakeis Europos lygsvarą nacionalsocialistinės Vokietijos naudai.

Prezidentas Benešas, bijodamas prarasti sovietų paramą prieš Vokietiją, smarkiai susijaudino. Su vokiečių pažymomis keliama neramumais, Čekoslovakija gyveno kaip ant dinamito statinės ir ji tikėjosi daugiau naudos iš nesugyvenimo tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos. Gi sąjunga tarp rusų karinės diktatūros ir vokiečių nacių reikštų Čekoslovakijai didžiausią pavojų. Benešo valstybė buvo Versalio vaisius. Gi Hitlerio tikslas buvo panaikinti Versalio nutarimus ir rusas sąjungininkas jam leistų tą lengvai padaryti.

Tad suprantama, jog Benešas tuoju išsikviestų sovietų ambasadorių Prahoje Aleksandrovičį, kad jam atidengtų Mastny informaciją: sovietų generolų sąmokslą

į prieš Staliną, kad Hitleris tai žino ir vokiečių generolai dalyvauja žaidime.

Ambasadorius iš klausė ir negaišdamas išskrido į Maskvą. Heydricho paleista informacija per geras rankas buvo perduota Stalinui. Bet Heydrichas buvo gudrus. Neužteko paleisti gaudą. Jis laikėsi vokiečių priežodžio, kad dviguba siūlė geriau laiko. Tad jis padarė naują siūlę per Paryžių.

Dviem dienom praslinkus po Benešo ir Aleksandrovičiaus pasikalbėjimo, Paryžiuje vyko diplomatinis priėmimas. Eduardas Daladier, keletą kartų buvęs vyriausybės pirmininku, o tuo metu buvęs krašto apsaugos ministru, paėmė už rankos sovietų ambasadorių Vladimirą Potiomkiną ir nusivedė prie lango. Apsidairęs aplink, ar niekas negirdi, rimtai įspėjo rusą, kad Prancūzija nerimauja. Paryžių pasiekusios informacijos, kad sovietų generolai, susitarę su nacių generolais, ruošiasi perversmui Maskvoje. Ar ambasadorius galėtų dėl tų gandų įnuraminti. Potiomkino veidas sustingo kaip marmuras. Už dešimties minučių jis apleido rūmus ir skubiai pasijutė į Maskvą šifruotą telegramą apie Daladier informaciją.

Nežinoma, kaip Daladier pakliuvo į Heydricho spąstus. Gal būtų prancūzų žvalgyba į jį painformavo.

Tai buvo tik pasirošimas ant ram akiai. Dabar galėjo pasikelti uždanga. Heydricho patikėtinis Hermann Behrens nuvykęs į Prahą, susisieko su intymiu Benešo draugu ir supažindino jį su Tuchačevskio byla. Vos tik Benešas sužinojo, tuoju užaišarmavo Staliną. Netrukus Benešas draugas pasakė Behrensui, kad šis turėtų susisiekti su sovietų ambasados Berlyne nariu Israelovičiu, NKVD atstovu.

Behrens susitiko ir parodė du originalius laiškus tarp falsifikuotų dokumentų. Israelovič, kaip įprasta, nudavė nesidomęs. Jis pasiūlė susitikti už aštuonių dienų į savo vietą atsiųsdamas tokį žmogų, kuris bus įgaliojtas derėtis.

Į pasimatymą atvyko sovietų žvalgybos viršininkas Ježovas. Behrens prašė 3 milijonus aukso rublių. Ježovas dėl sumos nesiginčijo. Tur būtų tai buvo špiunažo istorijoje aukščiausia kaina. Per vieną dieną reikalus buvo sutvarkytas ir rusas su Heydricho byla išvyko į Maskvą. Tai buvo 1937 metų gegužės viduryje.

Po trijų savaitių 1937 m. birželio 11 d. pasaulį apibėgo sensacinga žinia. Tasso agentūra pranešė, kad maršalas Tuchačevskis ir septyni svarbūs generolai Vyriausiojo Teismo sprendimu sušaudyti.

"Kaltinamieji buvo apkaltinti nusikaltę karo pareigoms, suklaužę priesaiką ir papildę išdavystę vienos svetimos valstybės naudai", skelbė Tasso agentūra. Toliau sakoma, kad jie organizavo prieštarybinį sąjūdį, palaikė su svetimos valstybės kariškiais ryšius, kurių siekdai priešiški Sovietų Rusijai. Kaltinamieji norėjo atstatyti kapitalizmą.

"Galutinas išdavių tikslas buvo sunaikinti sovietinę santvarką bet kokiomis priemonėmis. Jie norėjo nuversti darbo klasės vyriausybę ir ruošėsi nužudyti partijos ir vyriausybės vadus. Tai

Castro: -- Nedėkingieji, pagalvokit apie gyvenimo lygį kitose laudies respublikose!..

įgyvendinti jie tikėjosi su vienos užsienio valstybės fašistinės grupės pagalba. Svarbiausieji organizatoriai palaikė ryšius su fašistinio krašto vyriausiais štabais", skelbė Tassas.

Tuchačevskio ir kitų kariškių likvidavimas atidarė užtvanką sąskaitų suvedimui. Kiekvienas nepatenkintas savo viršininku karys greit griebėsi šių priemonių suvesti sąskaitoms. Bylos nebuvo nagrinėjamos iš pagrindų ir kiekvienas pasmerktasis ir jo šeima tuoj būdavo izoliuoti. Pradžioje šimtais, vėliau tūkstančiais karininkų turėjo nusileisti į NKVD rūsius, kur dažnai be jokio teismo juos nudėdavo kulka į pakaušį, arba laimingesnius išstendavo į Sibiro koncentracijos stovyklas. Metų laikotarpy karininkų kadras buvo per pusę sumažintas, o vyriausioji vadovybė visai sunaikinta. Hitleriui pavyko sunaikinti sovietų armijos vadovybę, dėka gerai suorganizuotos Heydricho intrigos.

Ar tikrai tie 40,000 karininkų žuvo dėl baisios žvalgybų machinacijos? Ne visai taip. Heydrichas nebuvo pagrindinis veikėjas, bet tik figurantas. Jo paruošti byla nebuvo pagrindine priežastimi Tuchačevskio ir jo draugų likvidavimo, bet tik proga, kuria pasinaudojo Stalinas. Priežastys, dėlko karininkai buvo sušaudyti, yra žymiai gilesnės. Tai buvo negaliojanti kova tarp dviejų galingų varžovų. Tai buvo pergalingas gruziniško despoto prieš rusišką bonapartizmą, kuris dar nebuvo ištiesęs rankos į valdžią, bet buvo pasiruošęs su armijos pagalba padaryti galą Stalino beprotėbms.

Bendradarbiavimas tarp sovietų ir vokiečių vyriausių karininkų stebėtojai ir kairieji vokiečiai buvo pralaimėjusi karą, gi Rusija irgi buvo izoliuota nuo pasaulio. Dėl savo revoliucijos ir įkūrimo komunistinės valstybės, prieš save ji sudarė kapitalistinių valstybių koaliciją, siekiančią nuversti jos bolševikinį režimą. Pradžioje buvo bandyta karininkų priemonėmis, bet kadangi tai nepasisekė, bandyta ekonominiiais būdais daryti spaudimą ir norėta priversti komunistus pripažinti carinės Rusijos skolas. Bet Leninas kietai laikėsi ir atsisakė pripažinti caro skolas. Vokietija irgi maištavo prieš reparacijas, uždėtas Versalio sutartimi. Tai jungė vokiečius ir sovietus vienan frontan. 1922 metais tarp Vokietijos ir Rusijos buvo pasirašyta Rapallo sutartis. Joje nebuvo jokių slaptų karinių

susitarimų. Bet ji neleido izoliuoti Vokietijos ir Sovietų Rusijos. Vokiečiai pradėjo galvoti, kodėl nebandyti apeiti Versalio sutarties suvaržymus vokiečių kariuomenei. Vokiečiams buvo uždrausta turėti tankus, lėktuvus, povandeninius laivus ir organizuoti modernią armiją. Buvo draudžiama statyti viską, kas karo metu galėtų būti panaudota kariniams reikálams.

Lenino bendradarbis Karl Radek pirmasis užmezgė tuo reikalu kontaktą su vokiečių armijos generolu von Seeckt, padėdamas išsilaikinti iš Versalio sutarties pančių.

Sovietai vokiečių karininkų patirtį norėjo išnaudoti savo jaunajai raudonajai armijai kurti ir karo pramonę atstatyti. Gi Vokietija buvo reikalinga ginklų, kurie jai buvo draudžiami gaminti. Ji buvo reikalinga ir manevro laukų jų išbandymui. Tad Vokietijos ir Sovietų Rusijos kariuomenių štabai tuo reikalu pasirašė sutartį. Prie vokiečių štabo buvo įsteigta "Speciali grupė R" (R reiškė Rusiją), pats slapčiausias vyr. štabo biuras. Jis naudojosi prekybinės bendrovės GEFU priedanga, kurios centras buvo Berlyne, o skyrius Maskvoje. Ta bendrovė palaikė ryšius su rusais, tarėsi dėl ginklų gamybos. 1924 m. Maskvos priemiestyje Junkers firma pasigamino 100 lėktuvų, gi Leningrado, Tulos ir Slatusto fabrikuose, kurie vokiečių inžinierių buvo atstatyti ir sumoderninti, buvo kasmet gaminama 300,000 sviedinių. Le-

ningrado ir Nikolajevu laivų dirbtuvėse buvo statomi vokiečiams povandeniniai laivai. Vientik 1926 metais vokiečiai Rusijoje užsakė ginklų už 120 milijonų RM.

Gaminti uždraustus ginklus buvo nesunku, bet įgabus juos į Vokietiją -- nebeprasitiktų paslaptimi. Reikėjo susitarti, kad rusai duotų bandymams vietą. Sovietų Rusija pasidarė vokiečių armijos manevrų lauku. Tarp 1922 ir 1930 m. Vivupal-Lipecke, per 400 km. į pietus nuo Maskvos, veikė vokiečių aviacijos bazė, Saratove -- cheminiams karui vesti mokykla, Kazane -- žarvučių mokykla su dideliu manevrų lauku. Tose mokyklose buvo leista buvusiems caro armijos puskarininkams, pasižymėjusiems revoliucijoje, drauge sėdėti su vokiečių karininkais, kurie buvo ruošiami štabų kadrai.

Lipecke buvo apie 300 vokiečių laktų, kurie bandė naujuosius naikintuvus ir mokėsi naujų puolimo metodų. Lipecko laktūnai buvo vokiečių aviacijos užuomazga. Be Lipecko mokyklos, Hitleriui būtų reikėję mažiausiai dešimt metų, kad sukurtus modernią aviaciją. Tuo metu, kai Vokietijoje sąjungininkų stebėtojai ir kairieji vokiečiai pacifistai ieškojo mažiausių ženklių armijos atgimimo, Lipecke vokiečių laktūnai nardė padangėmis, bombarduodavo taikinius, o Kazane kūrėsi užuomazga Guderiano, Hoepnerio ir Kleisto žarvučių.

(Bus daugiau)

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4 1/2% DIVIDENTAI ISSIUNČIAMIS PASTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650
Juozas F. Gribauskas, sekretorius
Chicago Phone: Area Code 312; 242-1395;
Suburban Phone: 656-6330.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC	5th	5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon..	5th	4.98
3. GLENMORE VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy.....	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy	5th	4.75
6. LIEBFRAUMILCH Imp. German Wine ..	5th	.98
7. BORDEAUX Imp. French Wine	5th	.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI

Licenzijuota lietuvių įmonės, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3212 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
Telef. CA 5-1864

2439 ir 2608 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
Telef. WA 5-2737

DIDELIS ISPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepaprastai pigiomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100% vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.

NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pamušalu.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103.
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

VISUOMENĖ LAUKIA INICIATYVOS

Kalbėdami ar rašydami apie savųjų organizacijų viršūnes, mes dažnai pamirštame, kad jose sėdi ne kažkokie išimtiniai ir skirtingai nuo kitų išugdyti ereliai, kurie galingiems sparnams paplasnojus, sujudina pasaulį. Tai žmonės, daugiau ar mažiau pasišventę vykdyti atsakingus, bet nedėkingus darbus. Nedėkingus todėl, kad dažniausiai ne vien nuo jų darbų priklauso ir rezultatai. Į tokią darbą patekusiųjų puikiai žino, kad teks susilaukti kritikos, užmetimų ir labai retais atvejais paplojimo per petį. Dauguma jų, atrodo, tokiai reakcijai yra pakankamai gerai užsigrūdinę, nes į spaudoje besireiškiančią jų darbų kritiką beveik nereaguoja. Taigi, jūs kalbėkit ir rašykite, o mes žinome, ką darome.

Reikia pripažinti, kad tai rodo ir ne visai patenkinamus vadovybės ir viešosios opinijos santykius.

Vieno nedidelio (Wayzata, Minnesota) laikraščio Herald redaktorius skelbia, kad jis jau 30 metų redaguoja ir savo idėjas per tą laikraštį skelbia vadovaujantis principu, jog demokratinėje santvarkoje reiškiams darbas ir atsakomybė ir kad žemdarbė nėra įvertinimo ir pagarbos be pastangų, ir nėra laimėjimų be visų prisidėjimo (participation), kad demokratija visuomet ugdoma iš apačios ir joje negali būti vaisių patiektų tik iš viršaus.

Žinoma, čia kiltų klausimas, kuo gi būtų galima prie tų viršūnėms skirtų ir jų užsibrėžtų darbų prisidėti ir ar tas prisidėjimas jiems reikalingas. Nuo ko tą "participation" būtų galima pradėti? Ilgai atsakymo neieškant visi gerai žinome, kad, apie kokius darbus bekalbėsime, pirmoje eilėje iškilis lėšų klausimas. Čia, paprastai ir prasideda ir baigiasi tasai visuomenės "prisidėjimo" reikalingumas. Šį klausimą keliant, visuomenė nesimeta aklų entuziazmu į talką, o laukia atsakymo į klausimą, kurį, kad ir nebeoriginaliai, bet dar kartą iškilė Aida! savo šių metų sausio mėn. numeryje, ilgesnėje apžvalgoje "Iš pernykštės lietu-

vių veiklos", kalbant apie Tautos Fondo lėšas, autorius (AK.-D.) rašo:

"Tautos Fondas irgi turėtų pajudėti. Gražu, kad 15 Vliko grupių pagaliau įsipareigojo kasmet įnešti Tautos Fondui po simbolinę 100 dolerių auką. Bet simbolių neužtenka. Visi Vliko seimo atstovai (45) bent šiais metais (iš tikrųjų galėtų ir turėtų kasmet) paaukoti Tautos Fondui bent po šimtyną. Juk Lietuvos Fondas tokių aukotojų jau turi 600. (Reikia pridurti, kad tų šimtynkų turi ir kiti fondai bei organizacijos, pav. LNF, Vilties draugija ir kt. j.č.) Nemanytume, kad daugumas seimo atstovų yra beturčiai. Pagaliau visos organizacijos, sudarančios Vliką, turėtų pabusti iš letarginio miego. Daugumas jų iki šiol praktiškai nieko neveikė, išskyrus gal po vieną kitą narį. Aukų rinkimas Tautos Fondui būtų gera dirva joms pasireikšti, ir tai pateisintų jų egzistenciją. Jeigu politiniai veiksniai nori didesnę visuomenės paramos, tai pirmoje eilėje juos sudarančios organizacijos turi parodyti pavyzdį, tiek aukodamos, tiek ir rinkdamos iš kitų. Organizacijos be praktinio darbo yra lyg pasakėčios musė, kuri sakosi arianti, tupėdama ant jaučio ragų."

Iš tikrųjų, visuomenės prisidėjimas, kad ir tik lėšomis, prie mūsų politinių viršūnių darbų remimo kitaip vargu ar ir būtų įmanomas be iniciatyvos, kuri privola išplaukti iš Vliką sudarančių grupių. Tai principinis reikalas. Jeigu gi Vliką sudarančios grupės mano esančios apsaugotos nuo tų pastangų vien tik savo dalyvavimu Vlike ir tuo lyg siekiant atsiriboti nuo visuomenės saugia "veiksmų neliečiamybės siena", visuomenėi nebus reikalo lipi per tą sieną ir žiūrėti, kas ten darosi.

Ir tegul niekas nekaltins visuomenės, jei anot minėto Aidų straipsnio -- "susidaro užburtas ratas: stovima vietoj, nes nėra lėšų; nėra lėšų, nes stovima vietoj..."

(j.č.)

Per Vasario 16 priėmimą New Yorke, Lietuvos gen. konsulas V. Stašinskas supažindina svečius su juostoje įtaustu Lietuvos himnu. Iš kairės: P.C. Wytenus, Liberijos gen. konsulas David M. Thomas, gen. konsulas V. Stašinskas ir Ghanos gen. konsulas W.K. Vanderpuye. R. Kisieliaus nuotrauka

LIETUVIŲ KOVA SU RAUDONUOJU IMPERIALIZMU

(Atkelta iš 1 psl.)

Vienintelis pateisinimas -- plikas rusiškas imperializmas, nežiūrint kokiomis dailiomis rusiškajam komunizmui atsidavusiųjų frazėmis jis bebūtų dangstomas.

Lietuvių tautos kova su rusiškuoju imperializmu neprasidėjo 1863 metais su koriko Muravjovo siautimu, neprasidėjo ji 1918-20 metais, kai į Lietuvą veržėsi išalkusios bolševikų gaujos, kaip ji neprasidėjo 1940 metais, kada po kelių valandų ultimatumo raudonoji armija peržengė Lietuvos sieną. Ta kova prasidėjo prieš kelis šimtus metų augant Maskvos galybei, o čia suminėtos datos yra tikatskirti tos kovos epizodai. Anksčiau lietuviai kovojo prieš baltuosius Rusijos carus, šiandien -- prieš raudonuosius. Pasikeitė Rusijos carų spalva, bet nepasikeitė lietuvių tautos kova už laisvę. Su carų pasikeitimu pasikeitė ir oficialioji Rusijos religija.

Prieš 60 metų Londone ėjo J. Lizdeikos leidžiamas lietuvių emigrantų žurnalas "Darbininkų Balsas", kuriame pilna žinių apie tuometinę lietuvių kovą prieš caro valdžią. Kaip žinome, tuo metu ėjo rusų-japonų karas. Pavyzdžiui, 1904 metų gegužės m. "Darbininkų Balsas" Nr. 3 rašė: "Nereikia tikėti toms naujienoms ir tiems paskalams, kuriuos leidžia valdžia, būk kareiviai, apie cieriאי patys prašosi į karę. Paprastai daroma šitelp: išrenka žmones, prisako važiuoti ir pasakui garsina, būk patys norėjo". Kaip matome, tariamųjų savanorių veržimasis iš okupuotos Lietuvos Kazachstano dykumų arti nėra bolševikų išradimas. Prievarta į Mandžiriją karui su japonais vežamuosius ir Kazachstano dirvonams plėšti sugaudytuosius Lietuvos jaunuolius ir baltieji ir raudonieji rusai be skrupulių mokėjo apskelbti savanoriais.

Kaip baltieji rusai mokėjo falsifikuoti Lietuvos istoriją, taip be atodairas ją falsifikuoja raudonieji. Tikslas tas pats -- užmigdinti lietuvių tautinę sąmonę. Kai 1892 metais rusai uždarė Vilniaus universitetą, visus universiteto rankraščius perdavė Rusijos Švietimo Ministerijai, jų tarpe buvo du Lietuvos Statuto egzemplioriai ir Skargos bei Kojelavičiaus autografai, 9,000 tomų knygų iš universiteto bibliotekos buvo atiduota Gudijos Mokslo Apygardai, 7583 tomai -- Kijevo universitetui, 4,321 tomai -- Charkovo Universitetui. Užgrobtą Lietuvos Metriką nebuvo Lietuvali grąžinta, nežiūrint, kad

Sovietų Rusijos valdžia buvo įsipareigojusi tą padaryti. Tai vis Lietuvos kultūrinių paminklų vogimas tautinei sąmonei migdyti.

1958 metais okupantai Lietuvoje išleido lietuvių ir rusų kalbomis stamboką veikalą "Vilniaus Architektūra iki XX amžiaus pradžios". Knygoje sudėtas 206 fotografijas lydi paaiškinimai. Kur kalbama apie paminklus, sugriautus ar sužalotus karuose su rusais, aiškinimai sufalsifikuoti nutylint tikruosius faktus. Pavyzdžiui, prie Gedimino pilies fotografijos pridėtas paaiškinimas, kad pilis kaip karinė tvirtovė pastatytą kartą buvusi panaudota 1661 metais. Mošių metu ji buvusi apgriauta ir po to nebeatstatyta. Bet su kuo buvo kariauta -- nutyliama. Vengta pasakyti, kad kunigaikštis Boguslovas Radvila tais metais po trumpos rusų okupacijos vėl atsiėmė Vilnių. Žiaurumais pagarsėjęs maskolių komentantas Miaseckoj, kuris su savo įgula buvo užsidaręs Gedimino pilyje, savo paties kareivių buvo surištą ir perduotas Radvilos kariuomenei.

Arba štai Bernardinų Bažnyčia, statyta 1525 metais, 1655 metais buvusi panaudota gynybos reikalams, bet nuo ko buvo ginamasi -- nutylėta. Panašiai su šv. Mykolo Bažnyčia, statyta 1594-1625 metais, taip pat su Dominikonų Bažnyčia, statyta XVI-jo amžiaus pradžioje, su Bonifratų Bažnyčia, su šv. Kotrynos Bažnyčia ir daugeliu kitų istorinių Vilniaus paminklų. Visi jie esą nukentėjo nuo kokių tai paslaptingų karo veiksmų. O istorijos faktai yra štai kokie: 1655 metais pirmą kartą savo istorijoje Vilnius buvo svetimųjų okupuotas, būtent, caro Aleksiejaus Michailovičiaus atsiųstosios kazokų kariuomenės. Miesto paėmimui vadovavusio Zolotarenkos kazokai 1655 m. rugpjūčio 8 d. užėmė Vilnių kartu išžudydami kelis tūkstančius Vilniaus gyventojų, neišskiriant moterų ir vaikų. Tris dienas Vilnius buvo negailestingai plėšiamas, o po to per 17 die-

nų gaisrų naikinamas. Caras Aleksiejus Michailovičius, triumfaliai įžengęs į Vilnių, pasiskelbė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščiu ir po to išvyko į Maskvą. Kaip rašoma antram tome "Travels of Macarius", kurį cituoja Sruogienė Lietuvos Istorijoje, caras pasiėmė septynis paaukuotus kopulas iš Radvilų rūmų ir atsivežė jas į Maskvą kartu su raudono ir margo marmuro kolonomis, išplėstomis grindimis, stalais ir gausybe tokių retų dalykų, apie kuriuos maskoliai iki tol supratimo neturėjo. Vilnius, nuo amžių priešų nematęs, buvo labai turtingas. Maskoliai buvo nustebę žiūrėdami į sidabrinius indus, sidabrinės spygnas, sidabru apkaltas karietas. Tuo metu maskoliai sudažė ir išplėšė senus karstus bažnyčių požemiuose, sunaikino daugelio mūsų garbingų žmonių palaidkūnas. Spėjama, kad to pat likimo susilaukė ir Vytauto Didžiojo karstas, kuris nuo tų laikų yra dingęs. Taigi, Stalino į Lietuvą atsiųstieji raudonarmiečiai nebuvo pirmieji plėšikai. Bet kaip matome, šiuo metu okupantai tuos istorinius faktus slepia nuo mokslus einančio Lietuvos jaunimo, kaip lygiai ir nuo visuomenės.

Prieš pirmąjį Pasaulinį Karą rusams pasidavusius ir stačiatikių tikėjimą priėmusius lietuviai pajuokai vadindavo "perkrikštais". Štai ką anksčiau minėtasis "Darbininkų Balsas" rašė apie tokius perkrikštus: "Taipgi ir Troškūnuose garsus asesorius Baleiša, perkrikštas, prisakė policijai atsišaukimų nejudinti ir nedraskyti. Danešikų ir skundikų skaičius sumažėjo, o kai kur ir išnyko visai". Kodėl tas perkrikštas Bareiša įsakė policijai nedraskyti prieš caro valdžią nukreiptų atsišaukimų? Jis bijojo žmonių keršto. Ar ne vienas šių laikų "perkrikštas", pasidavėlis okupantams, buvo lietuvių partizanų sustabdytas nuo žmonių išdavinėjimo ir nuo kenkimo savo tautai? Moderniųjų "perkrikštų",

dabar save komunistais vadinančių, yra okupuotoj Lietuvoj kaip lygiai jų yra ir Amerikoje. Bet tai tik lietuvių tautos atplaišos. Lietuviškoji visuomenė tebėra sveika ir gajai tiek Lietuvoj, tiek už Lietuvos ribų, nežiūrint ką okupantai ar jiems tarnaujantieji "perkrikštai" besakytų.

Falsifikuodami Lietuvos istoriją okupantai ypatingai didelių dėmesį kreipia į 1918-1940 metų Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Jie akiplėšiškai skelbia, kad Lietuva buvusi vokiečių, anglų ir prancūzų imperialistų sukurta, kad lietuvių tautos pastatyti vadai buvę tik kapitalistų - imperialistų įrankiai. Tuo tarpu kiekvienas doras lietuvis žino, kad šis nepriklausomybės laikotarpis yra naujojo lietuvių tautos atgimimo apvainikavimas. Vargiai šiandien Vilnius, Kaunas ir Klaipėda būtų tokie lietuviški, jei bolševikams būtų pavykę Lietuvos nepriklausomybę pasmaugti 1918-20 metais, kaip jie to siekė.

Nors ir liūdnose apylostose minime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį, bet vis tik mes nesame vieny vieni kovoje už savo laisvę. Lietuvos Laisvės Komitetas, glaudžiai veikiant su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, yra Pavergtųjų Europos Tautų Asamblėjos narys, kur kartu su kitų atgimusių valstybių komitetais rimtai veikia ir dirba nepriklausomybių atstatymui. JAV-bės -- nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Lietuvos Pasilūntinybė Washingtono ir konsulatų tebeveikia kaip ir prieš okupaciją. Netik tie Lietuvos nepriklausomybės simboliai pripažįstami, bet ir Lietuvos laisvės kovos veiksniai toleruojami ir nevaržomi. Tad suprantama, kodėl mes esame dėkingi JAV-bių Vyriausybei ir visuomenei.

Teisybė bei moralė atstovaujančios jomybės yra mūsų pusėje -- su jomis anksčiau ar vėliau mes turime laimėti.

MEČYS ŠIMKUS,
teisnininkas, tiksliai,
gerai ir greitai užpildo įvairius IN-COME TAX pareiškimus. Kreip-tis:
ŠIMKUS REAL ESTATE
4259 South Maplewood Ave
Chicago, Ill.
CL 4-7450
arba
YA 7-2046

Taip atrodo žmogus, kuris neskaito laikraščio!

LAIŠKAI

ŽILYS IR JAŠINSKAS
SUOMIŲ - RUSŲ KARE

Liudas Dovydėnas knygoje "Broliai Domeikos" aprašė gaidžių peštynes, kurios nuvedė brolius į teismą ir į visišką nusilpimą.

Žilio -- Jašinsko ginčė apie pagelbą Suomiai galima pasakyti tą patį -- kurio gaidys stipresnis? Domeikos patys nesipešė, bet jų gaidžiai, o čia: mano tiesa, mano tiesa. Tai nelaimingai perdėta ambicija.

O tiesa yra ta, kad visi, kurie dar prisimenam taip žiauriai užpultus suomių, žinom, kaip narsiai jie ginėsi, bet kartu buvo palikti Dievo valiai ir negalėjo atsilaukti prieš Sovietų Rusiją. Suomiai gynėsi didvyriškai, ir jeigu jie būtų suėmę reikiamas paramas, nebūtų reikėję atiduoti komunistams tėvynės dalies.

Trupiniai nuo turtingųjų stalo nėra jokia parama mirštančiam

ATVIRAS LAIŠKAS

Prašome patalpinti Jūsų laikraštyje šį viešą laišką, liečiantį mūsų mirusio tėvo Juozo Bagdono biografiją neseniai pasirodžiusioje kun. Stasio Ylos knygoje "Dievas Sutemose".

Šiuo laišku mes norime protestuoti prieš kun. S. Ylos patiektą J. Bagdono gyvenimo faktų iškraipymą ir neteisingą jo interpretaciją.

1. Abu J. Bagdonui skirti knygos poskyriai pilni klaidingų ir nepatikrintų davinių.

2. Kun. S. Yla, lieddamas asmeniškai J. Bagdono gyvenimo sritis, naudoja tik tai poros nutolusių ar tolimų giminių pasakojimus, nerasdamos reikalo kreiptis į pačią jo šeimą.

Jeigu kun. S. Yla būtų susirūpinęs atstatyti teisybę ir atitaisyti, jausdamasis suklaidintas, velioniui ir jo šeimai padarytą moralinę skriaudą, mes esame pasiruošusios suteikti jam visas pageidaujamas informacijas ir

turimą dokumentaciją.

Tikėdamos, kad kiti geros valios lietuviai laikraščiai persispausdins šį laišką, prašome priimti, Pone Redaktorau, nuo širdžiausių mūsų padėkos pareiškimus.

Aldona Elzbieta Bagdonaitė, Cleveland

Ona Bagdonaitė-Greimienė, Paryžius

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis dividendas 4½%, išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Knygos apie dvasios nerimą

Praėjusio sekmadienio rytą, atsikėlus, nusiprausęs ir apsi-skutęs, staiga pajutau, kad suman-im kažkas labai negerai. Pečius, rankas ir kojas krečia šaltis. Drebu labiau negu epušės lapas, ima baisus troškulis, bet šiaip nieko neskauda. Įjungiu visus šil-dytuvus, geriu karštą kavą, pas-kui karštą arbatą, drungnas vai-sių sunkas. Niekas negerėja, dar blogiau. Rankos taip virpa, kad stiklinės nebegalima išlaikyti. Atsigulu, europietišku termo-metru pamatuojau karštį, - nagį, pagal Kazio Binko eilėrašį, jis rodo beveik keturiasdešimt!

Keista ir visiškai nelogiška. Savaitgalis prasidėjo ramiausiai, doriausiai, kilniomis Nepriklausomybės šventės nuotaikomis. Nei ballavota, nei persiryta. Jau trejetą savaitžių nebuvau ėmęs nė lašelio alkoholio ir būčiau galėjęs kandidatuoti į kdekvienos blaivybės draugijos garbės narius. Tad iš kur staiga tokia velniava? Gal nejuočiom buvau kuo apsinuodijęs, o gal greičiausia čiupo mane šios žiemos madinga rusiška azija-tiška influencija?

Tačiau šisotės skysčių ir pusė dėžutės aspirinų šią keistą šal-čio ir karščio ataką sustabdė per 24 valandas, o kitą rytą visa buvo beveik tvarkoje. Tik kiek silpno-ka, ir dėl viso ko dar nutariau po-rą dienų pasilikti lovoje. Negalė-damas nieko kito veikti, ėmiau skaityti. Lyg tyčia pirmadienį se-nas bičiulis iš Paryžiaus atsiuntė storą pundą bolševikinės spaudos lietuvių kalba. Perskaičiau dau-gybę tų "tėvynės balsų" ir kito-kių kremlijadų. Beabejo, ligoniui tai pavojinga literatūra: jis ap-silpęs, kritinis pajėgumas susty-ręs, greičiau gali pasiduoti šeto-nų gundymams...

Kad taip neįvyktų, kad pikta dva-sią atsverti, jau po pietų ryžausi kviestis talkon gerąją dvasią, kurią maniau būsiant savo senų pirmosios tremties dienų bičiu-llo Stasio Ylos neseniai išleista knyga "Dievas sutemose". Tai stora ir gražiai Kanadoje su-taisyta jo knyga apie religinius lūžius lietuvių gyvenime. Kitaip

gal nebūčiau suradęs laiko tokiam rimtam veikalui paskaityti.

Man lūžiai visada labai įdo-mūs, ir aš jų ne tik nesibijau, bet net pageidauju, nors gerai ži-nodamas, kad tai nedėkingas ir daug skaudesnis gyvenimo būdas. Praktiškai visada geriau būna tiems, kurie nelūžta, bet elastiš-ka linksta ten ir tiek, kur ir kiek yra naudingiau, patogiau, ge-riau ir per tai jiems ima atrody-ti, kad taip ir teisingiau.

Daugiau negu rūpestingai gy-džiusi žmona, o taip pat ir drau-gas Stasys Žymantas, per telefo-ną patyręs apie mano naujausią lėktūrą, iš karto abu patvirtino, kad gerai pasirinkau. Esą, tokio turinio knygos lengviausiai būna suprantamos ir dorai paveikia mirties akivaizdoje ar sunkių li-gų atvejais. Šios knygos tik ir lau-kia, kad pataikytų ant tokio skai-tytojo ir tokio jo fizinio bei dva-sinio stovio. Aš taip pat nesigin-čijau, kad tai greičiausia teisy-bė, ypač po to, kai tavo tempera-tūra be jokio aiškaus ir rimto rei-kaio 7 valandą ryto pasiekia ke-turiasdešimt...

► Iš tikrųjų, kai pažvelgi kartais į didžiausio mūsų bibliografijos idealų pasižventelio Aleksandro Ružancovo "Knygų Lentyną", ne-

gali nepastebėti, kad lyginant su kitomis mokslų, kultūros ir menų šakomis, bene gausiausiai išsina lietuviškų knygų apie tikybą, o laikraščiuose prirašoma straips-nių religinėmis memomis.

Gal toks laiko ženklas, o grei-čiausia tai toks būdingas bruo-žas išelviams ir ypač tremti-niams. Ne vien dėl to, kad toms temoms būtų gausiau rašytojų, la-biau pasiturinčių leidėjų ir Vieš-paties garbei paslaukoti sutin-kančių mecenatų ir gal skaitytojų.

Tremtinio visas gyvenimas bent pradžioje, bent pirmojoje kartoje yra mažiau linksmas. Jis gyviau jaučia jam ar jo tautai padarytas skriaudas, atkakliau ieško teisybės ir jis gana greit įsitikina, kad pasaulyje beveik ir nebėra kitokios stipresnės užuo-vejos, atramos ir prieglaudos, paramos ir galybės, kaip tik vie-nintelis amžinųjų galybių Vieš-patis Dievas. Tad iš tėvynės iš-blokštasis daugiau už kitus apie tai mąsto, ieško ir ieškodamas randa, ir daugiau rašo knygų, ra-šo straipsnių, komponuoja tos srities muziką, piešia paveiks-lus.

Veikliausi ir gamybiškiausi už kitus rašytojus, be abejo, dabar gali būti kunigai, nes jų daugelis ir išelvių joje dirba savo pasiruoš-toje srityje, būna kiek laisvesni, turi daugiau laiko ir pinigų, jau-

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš tragiškų pergyvenimų Sibire jau išėjo lietuviškąja laida. Knygą išleido VILTIES LEIDYKLA.

KAINA 3 POL. Gaunama Dirvoje ir pas kny-gų platintojus.

JADVYGA PAUKŠTIENĖ. Muzikantai (aliejus). Iš įvykstančios Hartforde Piliečių Klube kovo 13-14 d. parodos.

čia pareigos ir gauna paskatų ne-palyginamai realesnių už viso-kius kitokius rašytojus. Tačiau ir dalis pasauliečių tampa veiklesni ta dingstimi. Jie žino, jog leng-viau bus čia išsimušti, pasireikš-ti, rasti klausytoją ir skaitytoją.

Todėl grynai religinio turinio ir religinės filosofijos naujų kny-gų išsina beveik kasmet, ir gana storų. Ir bent dalis mūsų spau-dos jas plačiai aptaria, nagrinė-ja, pasidžiaugia ir giria, kartais beveik į padanges iškelia ir kar-štai siūlo skaitytojams.

► Tose knygose narpliojama gau-sybė visokių religinių temų ir motyvų. Bet paskaičius jų jau keletą, man krito dėmesin ypač vienas visur sutinkamas moty-vas. Tai tas apie religinių išgy-venimų turtingumas, didelę jų prasnę žmogul, suteikiantį jam laimę ir paguodą, dorinį gėrį ir mistinį grožį, - pačius kilniau-sius ir su niekum nepalyginamus iš-gyvenimus, kokius tik gali turėti tikintis žmogus šiame pasaulyje. Tuo pat metu autoriai vaizduo-ja ir "žmogų be Dievo", arba jau aiškiai pasvirusį į Antikris-to deina, arba bent niekaip neiš-sikapstantį iš "liberalizmo sute-mų". Ir jojo dvasinis turinys jiems taip pat ne mažiau aiškus. Toks žmogus esąs būtinai nelai-mingas, neramus, besiblaškan-tis, kenčiantis, vis jaučiantis dvasinę tuštumą, be mokslinių principų, surūgęs prieštaravi-muose ir baimėje, neturįs jokio tvirto pagrindo po kojomis, o net ir kaip tautietis nelabai aukštumo-je.

Šitoks problemos suskaldymas į patogias priešingybes yra gana vaizdingas ir kartais galpavei-kiantis, žiūrint propagandistai. Bet šiaip jau į tokius labai subjek-tyvinius ir išankstinius piešinius aš tebežiūrėčiau su abejonėmis. Taip kartais gali būti ir būna, bet ne mažiau dažnai taip nėra. Kai aš noriu pažinti agnostiką Albertą Camus, tai pirmiausia skaitau paties Camus raštus, o ne, pvz., griežtai religiška apspreštą Juozo Girniaus camusišką "in-terpretaciją".

Kaip bedievis retai tesugeba pilnai ir teisingai nupiešti tikin-čiojo žmogaus mistines gilybes, taip lygiai savo uždaroje vienos religijos pasaulėžitroje išnokęs mistikas, juo labiau griežtai ap-sisprendęs savosios krypties gy-nėjas priešininkui nuvertinti pa-teikia itin falšyvą kokio ateisto ar agnostiko vidaus paveikslą.

► Gelžbetoniškai kietos ir napo-leoniškai smarkios tokio pobū-džio "mokslinės kovos" kartais nesunkiai laimimos ant popie-rio, bet rečiau gyvenime. Čia kaž kodėl dalykai nebeina taip, kaip jie ėjo pirmaisiais krikš-čionybės amžiais ir Viduram-žiais. Tą keistą ir, sutikime, neraminančią slinktį galėdavo pa-justi kiekvienas platesnių akira-čių stebėtojas nuo to laiko, kai mūsų civilizacijoje prasidėjo va-dinamasis "proto amžius".

Žinoma, brangusis Stasys Yla to dar nepastebėjo. Jam visa tai yra buvęs tik laikinis ir greit praėjęs nesusipratimas, šian-

dien jau išblėses per didelių mokslinčių pamišimas, naivi priešreliginė mada. Jo galvo-jimu, priekaištuose religijai ir Bažnyčiai nieko naujo nebeišran-dama, ir "... kova prieš tikėjimą yra pati neišmaniausia ir ne-kūrybiška" (10 psl.).

Kažin ar taip? Ir kažin ar vis-kas taip jau gerai eina? Galima skaudžiai apsirikti su per skaid-riu pasitikėjimu. Ryškių faktų ir sudėtingo gyvenimo slinkties aki-vaizdoje mokslo metodas, šal-tas protas ir patirtis skatintų į didesnį atsargumą. Gal anaipbū-tų galima pasakyti, turint prieš akis nebent tik Lietuvos komunis-tų agitpropo išleidžiamą vadinamą "priešreliginę literatūrą", skirtą liaudžiai ir tikrai pilną nudėvėtų frazių. Bet šiaip jau, plačiau pasauliniu mastu, "ko-va prieš tikėjimą" ar tiksliau -- "kova už racionalizmą", "kova už humanizmą" bei visokiais kito-kiais vardais vadinamus polin-kius yra vedama gana išmaniai, visose plitmėse ir gal net būtų galima daug neperdedant sakyti - gana kūrybiškai. Ir taip pat ne-būtų lengva įrodyti, ar šiais lai-

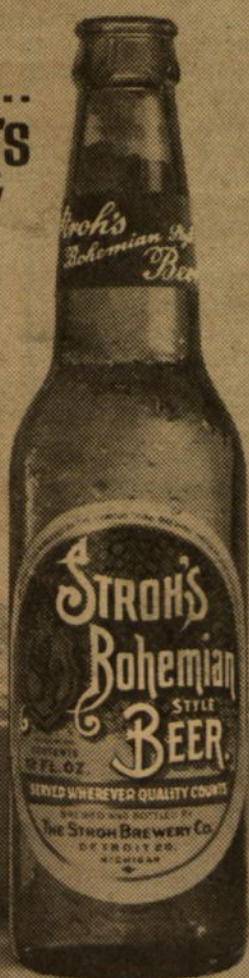
kais didėja skeptikų ir agnosti-kų, ar tikinčiųjų nuošimtis?

► Neturiu čia tikslo ir nei mažiau-sios intencijos stoti už vieną ar kitą pusę, bet atsargumas ir vi-sų kity, ne tik savųjų, pozicijų paramstymas visada būtų reko-menduotinas. Jeigu į šią kovą jungtis tik su gynėjo - apologe-to ir tik sau palankių nuotykių reporterio plunksna, vaisingų gau-name irgi išpuoštą dažniausia tik "štampuotomis ir nudėvėto-mis frazėmis".

Kūrybiškas priėjimas, beabe-jo, būtų įdomesnis ir svaresnis. Bet tada turėtų atėti romanis-tas ar dramaturgas. Deja, mūsiš-kliai neturi dabar tiek laiko sto-roms knygoms rašyti ir tiek lė-šų joms išleisti. Pagaliau, ir tai svarbiausia, tvirtam problemi-niam romanui ar dramai sukurti neužtenka tik laiko, pinigų ir ge-ry norų. Čia dar reikia daug me-ninio talento, daug proto ir, gal-būt, Dievo malonės. O gerasis Dievas šiuo atveju gana šykštus švaistytis dovanomis...

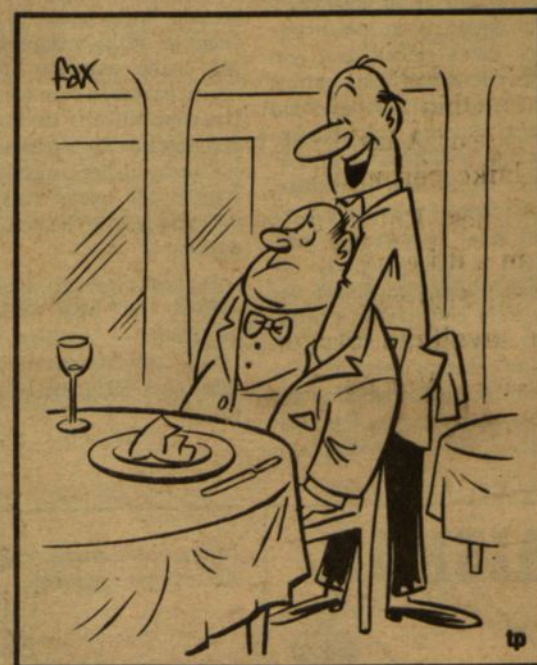
The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

POP SOME CORN...
POP SOME STROH'S
GREAT TOGETHER!

Stroh's

Kas taip iškels užkandžius, jei ne ugnyje daryto Stroh's išimtinis skonis. Sekanti kartą, kai patieksite įvairius užkandžius — ką tik mėgstate — patiekite su šalta Stroh's alaus bonka. Tai skonis, kurį kiti alūs norėtų turėti.

Self-service...

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

MAŽŪJŲ TAUTŲ tikrasis ginklas, anot Draugo (43 nr.) kartinės paraštės, esąs tik rėksmas spaudoj ir tik kultūrinis pranašumas...

Jei pripažinimas būtų įmanomas pelnyti tik kultūros vertybėmis, pranašesnėmis už visų ar bent daugelio kitų, tai mūsų reikalai būtų prasti. Mums, žinoma, savieji kultūrinės kūrybos žiedai, kaip tai pelėdai pelėdžiukai, gal ir gali atrodyti patys geriausi, gražiausi ir pranašiausi, bet kaip gi tu, žmogus, kitiems tą kalbėsi... Laimė, kad to nebūtinai reikia. Laimė, kad pripažinimo ir įvertinimo galima pelnyti ne tik visoje žmonijos istorijoje pačiais genialiausiais, o ir vidutiniais, tik būtinai įdomiais savitais kūrybos vaisiais.

Stepo Zobarško Manyland Book leidykla, kurios darbas kaip tik toje pačioje paraštėje pelnytai pagirtas (priedėkim čia A. Landsbergio ir kitų panašius darbus), jau pateikė angliškai skaitantiems kultūrininkams visą eilę mūsų tautosakos ir originalinės literatūros kūrinių, kurie greičiausiai nebus tučtuojau paskelbti atrastais žymiausiais žmonijos literatūros šedevrais, bet kurie savo įdomiu savitumu jau pelnė sau ir mūsų tautai gražių pripažinimų bei įvertinimų. Tie darbai atlikti nei rėksmu, nei įvertinimu.

Telsybė, nestinga mums veikėjų ir laikraštinių, matyt, beesančių tokios pačios nuomonės, kaip ir anos kartinės paraštės autorius (Leonas Galinis), -- kad rėksmas spaudoj esąs mūsų tautinis ginklas. Vaje, kiek to rėksmo! Prieš bolševikus, prieš visas kitas valdžias, prieš politikus, mokslininkus, publicistus... Vis užtai, kad tie nerėkia, ar negerai rėkia. Bėda tik, -- o gal ir laimė, -- kad mūsų rėksmas tesireiškia mūsų spaudoj: mažas kas kitas jį tegirdi. Vargu ar būtumėm laimingi kitų nuomone apie mus, jeigu ji susidarytų sprendžiant iš rėksmų.

Atsigauna rėksmo idealizuotojai nebent rėkdami prieš saviškius. Čia rėksniai rėkia ant tų savo tautiečių, kurie santūriau terėkia, arba dažniau už kitus patyli. Lyg rėksmas būtų ne tik tautinis ginklas tautos reikalams ginti, bet drauge ir tautinės ištikimybės požymis. Atseit, tik pasiklausyk, kaip patriotiškai rėkiu, -- kas gali su manim lygintis!

Na, gerai. Betgi fariziejus, kurs pats save gyrė ir didžiavosi esąs dorenis už aną tyliai atgailaujančią multininką, ligi šiai dienai tebėra žmonių nuomonėse nepagirtas.

Sumažintos telefoninių pasikalbėjimų ratos, kaip matote iš čia pat talpinamo skelbimo, sudaro tinkamesnes ir pigesnes sąlygas susisiekti su artimaisiais kituose miestuose.

Visą sekmadienį taikoma naktinės ratos, kiekvieną šiokiadienio vakarą, nuo 8 val. iki 4:30 ryto, taip pat taikoma naktinės papigintos ratos, šeštadieniais -- nuo 4:30 ryto iki 8 vak.,

Vieno kompozitoriaus kūriniams skirtas koncertas yra ne kasdieninis įvykis muzikos pasaulyje, Tuo labiau -- lietuvių kompozitorių atveju. Rytinio Amerikos pakraščio lietuvių muzikų didelio rūpesčio dėka, kovo 7 d., 5:30 val. New Yorko Carnegie Recital Hall įvyks ketvirtasis K. V. Banaičio kūrinių koncertas. Pirmieji trys buvo surošti dar Nepriklausomoje Lietuvoje. Šis koncertas yra rengiamas per Norman Seaman koncertų agentūrą. Ji išgarsins jį amerikiečių spaudoje, sukvies didžiųjų N. Y. dienraščių muzikos kritikų. Kadangi koncerto tikslas -- išnešti kompozitoriaus kūrybą ir amerikietiškoji muzikos pasaulis, jame ypač daug vietos bus skiriama instrumentaliams kūriniams. Vokalinės muzikos bus tiek, kad reprezentuoti ją bent skerspūvinių žvilgiu. Atelityje yra numatomas vien tik K. V. Banaičio vokalinės muzikos koncertas, nes kompozitorius joje ir yra daugiausiai pasireiškęs.

Programą įvadiniu žodžiu pradės operos solistė Vincė Jonuškaitė, pirmoji K. V. Banaičio dainų interpretatorė. Seks "Liet-

vakarinės ratos.

Taigi, už 3 min. pasikalbėjimą naktinė rata yra tik 40 c. Ohio, arba \$1 visoje Amerikoje (už trumpesnį pasikalbėjimą mokama mažiau), gi vakarinės ratos siekia 75 c. Ohio, o \$1.50 visoje Amerikoje (išskyrus Aliaską).

Mokestis už sekančias 3 minutes proporcingai mažinamas.

tuvos idilijos" -- pastoralinė suita smuikui, klarnetui ir arfai (arba fortepionui). Veikalas susideda iš trijų dalių: "Vasaros ryto aidai", "Našlaitėlių skundas" ir "Kaimo šokis". Išpildys Rhode Island Philharmonic orkestro nariai. Šiuos muzikus pavyko gauti tik Vytauto Rastoniū rūpesčiu. Jis pats groja tame orkestre fagotu. Be to pamintina, kad V. Rastonis rūpinasi ir "Lietuvos idilijų" išleidimu. Koncerte šio veikalo smuiko partiją atliks Joseph Conte -- R. I. Philh. ir Eastern Connecticut Symphony orkestrų koncertmeisteris. Klarnetu gros Frank Marinaccio -- pagrindinis R. I. Philh. klarnetistas, Brown Unto profesorius. Artistai staiga sunkiai susirgus, jos partiją fortepionu atliks Ivan Waldbauer -- baigęs Budapešto Muzikos Akademiją ir Muzikologijos fakultetą Harvarde. Be to, šiuo metu profesorijauja Brown Un-te.

Solistas St. Citvaras, bosas, bus pirmą kartą girdimas New Yorko lietuviams. Ilgą laiką gyvenęs Brazilijoje, atvykęs Amerikon keturis metus gastroliavo kaip solistas su Jaroff'o Dono Kazokų chorų. Jis išpildys tris dainas: "Atsiminimas", "Ant kelio pavasario mano", specialiai bosui sukurta, ir "Malda". Akompanuos Aldona Kepalaitė.

"Sutemų giesmės ir vizijos", ciklas piano solo, Op. 1, sukurta 1926 m. Iš jo "Elegiją", "Fantastinį šokį" ir "Ryto belaukiant" skambins Aldona Kepalaitė, viena gabiausių lietuvių pianistų. Paties kompozitoriaus valia, šis veikalas atiteko p-lei Kepalaitė.

Sonatą smuikui ir fortepionui D-Moll atliks smuikininkas Iz. Vasyliūnas ir stūnis Vytenis Marija Vasyliūnas. Iz. Vasyliūnas

-- buvęs Kauno Valst. Operos orkestro koncertmeisteris, Vilniaus ir Kauno konservatorių smuiko klasių mokytojas. Šiuo metu dėsto South End Music Center, Bostone, ir yra Cambridge Civic Symphony koncertmeisteris. Iz. Vasyliūnas yra įdėjęs daug pastangų ir rūpesčio, skleidamas K. V. Banaičio kūrybą. Yra suruošęs eilę koncer-

tų, išleidęs ir įgrojęs lietuvių kompozitorių kamerinės muzikos plokšteles. Vytenis Marija Vasyliūnas -- studijavęs Popayan, Columbijos Muzikos Konservatorijoje, mokėsis vargonų privačiai ir New England Conservatory or Music.

Vlado Baltrušaičio suorganizuotas ir vadovaujamas New Yorko vyrų choras dainuos: "Pirmyn", "Pas savo tėvelį", ir "Valio, plovėjėliai". V. Baltrušaitis yra artimai dirbęs su K. V. Banaičiu Kauno konservatorijoje, ir yra giliai išstudijavęs kompozitoriaus dainų charakterį.

G. I.

Susivienijimų 80 metų sukaktis

K. S. Karpus

Naujieji ateiviai, atvykę į šį kraštą jau rado ankstyvesniųjų įsteigtas parapijas, sales ir klubus. Mielai tuo visu pasinaudojo jau atpuolus reikalui aukoti tūkstančius dolerių bažnyčių statymui, klubų įsteigimui.

Tačiau ne visi pasistengė įsijungti į pagrindines, gyvybiniškai reikalingas organizacijas -- su nuostoliu sau ir toms organizacijoms.

Noriu pasiūlyti JAV Bendruomenės Centro Valdybai padaryti labai reikalingą žygį naujųjų ir senųjų ateivių suartinimui. Paskelbkite mūsų spaudoje rimtą paraginimą Bendruomenės nariams (jais skaitosi veik visi naujieji ateiviai ir jų šeimos) TAPTI MŪSŲ DIDŽIŲJŲ SUSIVIENIJIMŲ NARIAIS.

Nors jau dingio 15 metų nuo to laiko, kai nauja banga lietuvių atvyko į šį kraštą -- vis tik dar ne visi spėjo įsijungti į šias senai gyvuojančias, naudingas ir reikalingas organizacijas.

Turime du susivienijimus: Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių R.K. Susivienijimą Amerikoje. Taigi, yra ir pasirinkimas.

Naujieji ateiviai susivienijimams yra tinkamiausi nariai. Ir susivienijimai -- vienas ar kitas -- savu keliu yra jiems reikalingos organizacijos.

Šiėdu susivienijimai 1966 metais minės 80 metų veiklos sukaktis. Tai organizacijos, kurios buvo reikalingos ir naudingos ankstyvosios išeivijos trims generacijoms.

Susivienijimai yra broliškos

savišalpos organizacijos, veiklą draudus įstatymų ribose. Kiekvieno lietuvių šeima (ir pavieniui) reikalinga kokia nors apdrauda. Ir vienas ir kitas susivienijimas turi įvairių laipsnių apdraudas, nuo \$100 iki \$10,000 Galima apsidrausti visai šeimai, nuo lopšio iki karsto. Jų turtai apima milijonus dolerių.

Naujieji ateiviai daugumoje įsijungę į komercines apdraudas bendroves, kasmet išmoka šimtus dolerių svetimiems agentams.

Kurie jau yra įsipareigoję svetimiems tegul tampa susivienijimų nariais nors ir pigesniame laipsnyje. Kurie dar neturi apdraudos, tegul pasistengia įstoti į savą organizaciją ir jai mokėti pinigus. Susivienijimai leidžia savo spaudą ir plačiai informuoja narius apie savo veiklą. Kiekvienoje didesnėje vietovėje yra susivienijimų skyriai -- įstoti lengva susisiekti su skyriais -- kuopos valdyba.

Apsidraudę pas savus, palaišysim šimtus tūkstančių lietuvių pinigų savo žinioje ir kontroliėje.

Naujieji, įsijungdami į susivienijimus, padės tęsti darbą ekonominėje srityje, kurį matė reikalingu ir tęsia ankstesnioji išeivija nuo 1886 metų.

Bendruomenės Centro Valdybos žygis būtų labai reikalingas ir garbingas padarant jį dabar -- paraginimu naujųjų stoti į susivienijimus, kai jie rengdami 80 metų sukakties minėjimui, pradėjo naujų narių vajų.

SUTAUPOTE UŽMIESTINIAIS PASIKALBĖJIMAIS

DABAR... nuolaidų laikas praplėstas tarp visų stočių

Žemesnės ratos už tarp miestinius pasikalbėjimus Ohio ir visose Jungtinėse Valstijose (išskyrus Aliaską) dabar taikomos ilgesniam laiko periodui.

Naktinės Ratos dabar taikomos visą sekmadienį... nuo 8 val. vak. šeštadienį iki 4:30 val. pirmadi. ryto... ir kiekvieną savaitgalį pradedant 8.

Pigesnės Vakarinės Ratos jau pradėtos taikyti visą dieną šeštadienį...

nuo 4:30 val. ryto iki 8 val. vak., ir nuo 6 iki 8 val. vak. šiokiadieniais.

Tai suteikia daugiau laiko šeimyniniams vizitams telefonu už pigesnę kainą. Tai jau antroji už miestinių pasikalbėjimų nuolaida mažiau nei dviejų metų bėgyje. Kas leidžia tokias sutaupas patiekti? Tai nuolatinis ir nuoseklus planavimas, tyrimas ir konstrukcija... jungiant augantį pajėgumą ir technologinę pažangą... kaip greitas, tiesioginis už miestinis sujungimas.

Ohio Bell

Part of the Nationwide Bell System

Low "Family Calling Rates" for 3-minute Station-to-Station calls (Added minutes also reduced)

**all day
Sunday**

(8 p.m. Sat. to 4:30 a.m. Mon.)

night rate

40¢

or less
anywhere in Ohio

\$1

or less anywhere in
Continental U.S.A.
(except Alaska)

**every
week night**

(8 p.m. to 4:30 a.m.)

night rate

40¢

or less
anywhere in Ohio

\$1

or less anywhere in
Continental U.S.A.
(except Alaska)

**all day
Saturday**

(4:30 a.m. to 8 p.m.)

evening rate

75¢

or less
anywhere in Ohio

\$1.50

or less anywhere in
Continental U.S.A.
(except Alaska)

All rates plus 10% Federal excise tax.

Cost of additional minutes after initial 3 minutes is proportionately reduced.

CHICAGOS NEOLITUANŲ SURUOŠTAME UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIJE

V. Račkausko nuotr.

Praeitą sekmadienį Clevelande įvyko ateitininkų iškilminga sueiga, kurios metu įžodį davė 65 jaunieji ateitininkai, moksleiviai ir studentai. Nuotraukoje garbės prezidentas, Sėdi iš kairės: kun. Dzegoraitis, Barzdukas, Kasulaitis, Staniškienė, Skirmantaitė, dr. Liulevičius, Laniauskas, Titas ir kun. Kijauskas. V. Pliodžinsko nuotrauka

VOKIEČIAI IR RYTŲ EUROPA

P. GUDELIS

Praeitais metais Vasario 16 Giminaičio įvykusios XI Europos Lietuvių Studijų Savaitės metu man teko klausytis dr. P. Reklaitisio įdomią paskaitą "Rytų Europai tirti įstaigos Vokietijoje". Referentas atkreipė klausytojų dėmesį į tai, kad vakarų Vokietijoje veikia gal pora šimtų įvairių įstaigų ir organizacijų, kurios užsiima Rytų Europos istoriniais tyrinėjimais. Jų gausumą jis paaikšino sekančiais:

-- Po II Pas. karo vokiečiai turėjo pasižalinti iš Vokietijos rytinės dalies arba buvo išstremti iš Rytų Europos valstybių. Aišku, kad jie prisimena savo gimtuosius kraštus. Aprašinėdami vokiečių gyvenimą tose šalyse, jie paličia ir jų istoriją. Tuo būdu daug rašoma ir apie Lietuvą. Yra įstaigų, susirūpinusių, kaip atsispirti komunistų pavojui Vokietijoje. Jos plačiai apibūdina nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir jos okupavimą komunistais. Tuo jos įrodo, kad toks pats likimas gresia nuo komunistų ir kitoms dar laisvoms tautoms.

Dr. P. Reklaitis yra baigęs Vokietijoje filosofijos ir meno mokslus. Jis bendradarbiauja Rytų Vid. Europos mokslinėje tarnyboje, Vokietijoje - Baltų draugijoje ir kt. Bendradarbiauja vokiečių ir lietuvių spaudoje. Pažymėtinas jo kuklumas. Nors jis jau virš 10 metų kruopščiai dirba lietuvių svarbius darbus, bet net PLB Vokietijos krašto valdyba dar praeitais metais nežinojo apie jo veiklą. Kai pasiteiravau kam galėčiau perduoti savo tremties laikų spaudos rinkinius bei atliekamas knygas, 1963.XI.21 d. gavau patarimą kreiptis į JAV.

Apsisotėjau prie šio įvykio ilgiau manydamas, kad yra ir daugiau tokiu pat reikalu susintere suotų žmonių. Mes galime pasidžiaugti, kad ir Vokietijoje atsirado žmogus, kuris rūpinasi apsaugoti vertingesnius Lietuvos istorijai dokumentus. (Jo adresas: Dr. Phil. P. Reklaitis, 355 Marburg/Lahn, Universitaetstr. 29). Kiek man žinoma, jam pavyko perimti mirusio Maž. Lietuvos rašytojo Herm. Jakužaitisio archyvą. Kaip meno žinovas, jis surengė Stuttgarte vokiečių katalikų suvažiavimo metu Lietuvos ir Latvijos religinio meno parodą. Dr. P. Reklaitis yra priimtas Pedagoginio Lituanistikos Instituto, Chicagoj, nariu ir rengia jam metinę savo darbų apyskaitą. Galimas dalykas, kad iš ten išgirsime daugiau apie jo veiklą.

Kaip svarbesnias tyrimo įstaigas, prelegentas paminėjo 1946 m. įsikūrusį Goettingene "Ost-deutscher Forschungskreis",

Marburge veikiančią privatinę Herderio Istorinę Tarybą ir Bonnos Baltų Institutą, kuriame profesorijauja dr. Z. Ivinskis.

Referentas priminė, kad vokiečiai karo metu atgabeno į Goettingeną ir į Marburgą Prūsijos valstybinį archyvą ir biblioteką, kur randasi dar daug niekam nežinomų Lietuvos praeitį liečiančių raštų.

Koenigsteine/Taunus yra privatus Pabaltijo katalikų mokslo institutas. Muenchene veikia slavistikos institutas, kuris susiduria ir su Pabaltijo valstybių klausimais. Ten yra prisiglaudęs ir rytų Europos tautų Antikomunistinis blokas. Yra tyrimo įstaigų Glessene, Luebecke, Hannoverėje, Lueneburge, Stuttgarte, Koelne ir kitur. Prelegentas ragino Vokietijos lietuvius ieškoti tose įstaigose Lietuvą liečiančios istorinės medžiagos.

Pagaliau jis nurodė didelį pavojų nepriklausomos Lietuvos istorijai iš bolševikų pusės. -- Visos minėtos įstaigos uoliai renka spaudą. Tuo piktnaudžiauja dabar Lietuvos okupacinė vyriausybė ir apverčia jas įvairiausia komunistų sufalsifikuota medžiaga. O kadangi laisvojo pasaulio lietuviai neturi tiek daug lėšų, kad galėtų susilyginti su komunistais, tai ilgai nei tose įstaigose viską nustumelbs komunistinė spauda. Prelegentas ragino laisvojo pasaulio lietuvius rašytojus ir leidėjus siųsti į tas įstaigas savo leidinius. Jis rengiasi paruošti į įstaigų sąrašą, nurodyti kokiais klausimais kiekviena iš jų daugiausiai domisi, pridėti jų adresus ir pakartotinai raginti siųsti joms objektyvios medžiagos Lietuvos klausimais.

Dr. P. Reklaitis dėka man teko susipažinti su Hannoverėje veikiančia skambaus vardo "Arbeitskreis fuer Ostfragen" organizacija. Tai yra 1958 m. įsteigtas politinis sambūris prie Hannoverio vokiečių tremtinių įstaigos. Ją sudaro: -- išsklaidytų evengilų rytų bažnyčių konventas, tremties katalikų taryba Vokietij

joje, Niedersachso krašto tremtinių sąjunga, rytų zonos pabėgėlių sąjunga, rytų vokiečių jaunimo ir vokiečių tremtinių studentų sąjungos.

Sambūris rengia diskusijas ir jose skaitytus referatus spausdina atskirose, apie 100 psl. dydžio knygutėse. Ligi šiol yra išleista 15 knygutėlių įvairiomis temomis, k.a. Vokiečių - lenkų kaimynystė, kaip problema ir uždavinys, Vokietijos padalinimas - uždavinys jaunimui, Europa - tautinių santykių įtempimo laukas ir t.t.

Mums įdomiausia yra 14-oji knygutė: "Das Deutschland und Russland: bild unserer osteuropaischen Nachbarn". Iš šioje knygutėje įvairiose vietose tilpusių pasisakymų susidaro gana gražus vaizdas apie to sambūrio tikslus.

Įžangoje nurodoma, kad Vokietijos santykių su rytų kaimynais sunormavimo negalima laukti, kol kariausios valstybės nesudarys taikos sutarties su Vokietijos vyriausybe. Suprantant, kad tas dar negreitai įvyks ir kad tai labai sunkus uždavinys, rūpinamasi tuos reikalus jaudabar svarstyti. Kitoje vietoje nurodoma, kad Vokietija, būdama Europos viduryje, turi būti tiltu tarp vakarų ir rytų. "Mes esame daug kartų nurodę, kad mes privalome savo žvilgsnį kreipti į mūsų rytų kaimynus kad su jais galėtume pasiekti tokį pat politinį bendradarbiavimą, kurį esame pasiekę vakaruose. Tik čia susiduriama su žymiai didesniais sunkumais, negu ten. Ryšio galimumą su jais apskunkina ta aplinkybė, kad toms tautoms valdyti yra paskirtos Maskvai paklusnios "vyriausybės", kurios trukdo išgirsti pačių tautų balsą. Nemažesni sunkumai susidaro dar ir todėl, kad dėl netolimos praeities istorinių įvykių, tos tautos turi labai nepalankią nuomonę apie vokiečius ir prieš vokiečių kontakto bei susitaikymo bandymus stovi pasidžiaugusios kaip ežiai". (101-102 psl.) "Vakarų kaimynystė esame pusėtinai sutvarkę. Dabar spaudžia mus rytų uždaviniai. Jie yra daug sudėtingesni (123)".

(Bus daugiau)

DAYTONO LIETUVIAI GRAŽIAI PAMINĖJO VASARIO 16

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 47 metų sukakties minėjimą Daytone šiais metais tektų skirti net į tris tarpsnius: Vasario 16 d. 12:30 val. p.p. jis buvo pradėtas per WAVI radijo stotį, kur Cincinnati Xavier

Universiteto Psichologijos fakulteto vedėjas prof. dr. Vytautas Bieliauskas supažindino radijo klausytojus su Lietuvos ir kitų komunistų pagrobų kraštų dabartine būsle, taikliai atsakindamas į jų telefoninius paklausimus.

Džiugu pažymėti, kad amerikiečiai, nors ir paprastą darbo dieną ir nepatogių laikų, paklausimuose gausiai dalyvavo, patelkdami net gana komplikuoat klausimų: pradedant dabartine būsle Pietų Vietname ir baigiant koegzistencija su pavergtų kraštų okupantu. Profesorius taikliai, o kai kur diplomatiškai visiems atsakė, ir jų smalsumą patenkino.

Šiai programai radijo stotis buvo skyrusi vienos valandos laiką. Tačiau stoties vedėjui Gregg Wallace maloniai sutikus, ji buvo pratęsta dar 15 minučių.

Antras tarpsnis, tai vasario 21 d. 10 val. iškilmingos pamal-

dos gražiai atnaujintoj Šv. Kryžiaus bažnyčioj su šventeį pritaikytu turiningu kun. T. Narbuto pamokslu, dalyvaujant parapijos chorui ir daytoniškei soliste -- choro vadovei poniai Eleonorai Šliužienei.

Trečiasis minėjimo tarpsnis įvyko parapijos salėj 3 val., su-traukęs daug svečių vietinių lietuvių, amerikiečių, o nemažai ir iš kitų lietuviškų kolonijų lietuvių. Minėjimas buvo pradėtas JAV Himnu ir malda, trumpu anglų kalba paruoštu Steven Vaitkaus (9 m. amž.) referatu "February 16th" ir sekančiu referatu "Lithuania's Emblem" Alene Lugas, supažindinančiais svečius amerikiečius su Vasario 16 ir Vyties reikšme.

Po to kalbėjo didelis lietuvių bičiulis, Daytono universiteto profesorius dr. Th. Campanelle, sveikindamas lietuvius šios reikšmingos šventės proga. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Juozas Masilionis.

Pranas Gudelis perskaitė gautus sveikinimus iš senatorių ir kitų aukštų pareigūnų. Buvo priimtos rezolucijos. Po trumpos pertraukos, meninė dalis. Girdėjome eilėraščių deklamuo-jant Danutę Masilionytę, akordeonu po porą muzikinių kūrinių pagrojoant Irutę Araminaitę ir Juliją Raštikį.

Gražiai pasirodė Jaunieji Vyčiai (jų nemažas būrys) pašokdami tris tautinius šokius per-pintus daina ir vaidyba. Tai daugumoje Amerikoj gimusių tėvų naujas atžalynas.

Duetas, trio ir choras padainavo keletą lietuviškų ir angliškų dainų ir balerina Mariane Rendleman pašoko vieną šokį. Antru kart girdėjome Villimačių šeimos orkestrą "Neveltones" vadovaujamą mamytės M.E. Vilimaitienės. Tai jau profesionalų orkestras (džazas). Buvo ir antras orkestras "Polka Play-boys" vadovaujamas Joe Sinkevitz, nuotaikingai publiką nutiekęs savo švankia -trankia muzika (jie grojo ir šokiama).

Programa baigta Lietuvos Himnu ir kun. T. Narbuto padėkos žodžiu.

Užkandžius skaniai paruošė daytoniškos ponios, vadovaujamos Kitty Prašmantienės. Publika labai domėjosi spaudos bei rankdarbių parodėle, kuri buvo gausi eksponatais ir kruopščiai Marijos Lukienės sutvarkyta. Ja susižavėjęs svečias amerikietis prof. dr. Th. Campanelle pasiūlė parodėlę perkelti į Daytono universitetą, kad galėtų pamatyti kiti profesoriai ir studentai. Pažadėjo tuo reikalu patarpininkauti.

Baigiant, noriu pažymėti, kad Vasario 16 d. minėjimai kai kurį laiką buvo nustota rengti. Jie atgaivinti 1960 metais ir kasmet praeina vis su didesniu pasisekimu, įtraukdami naujų jėgų - jaunimo, ar tai į programą, ar į žitrovų tarpą. Dar niekad nedalyvavo tiek daug publikos, kaip šiais metais.

Aukų laisvinimo reikalamis irgi kasmet vis surenkama daugiau. Pav. 1962 metais surinkta \$347, 1963 m. \$380, 1964 m. \$ 411 o šiais metais dar nepilnais duomenimis jau gauta \$479, bet tikimasi, kad ši suma dar bent kiek padidės. Tai gražus pavyzdys ir kitom kolonijom.

Jonas Jaškauskas

Solistas V. Verikaitis su akompaniatore D. Skrinskaite, V. Pliodžinsko nuotrauka

V. VERIKAIČIO KONCERTAS CLEVELANDE

Ateities Klubo surengtas solisto Vaclovo Verikaičio koncertas skyrėsi iš kitų koncertų tuo, kad jo programa, sudaryta iš klasikinių dainų bei arijų ir pagražinta Banaičio bei Naujallio kompozicijomis, pasižymėjo aukštu skoniu, įrodančiu solisto muzikinę subrendimą.

Šešios religiniai dvasinio turinio Beethoveno dainos, solisto interpretuotos giliu įsijautimu, pagavo publiką ir perkėlė ją iš kasdienybės į gilios fantazijos muzikos pasaulį, iš kurio dvelkė Beethoveno genijus. Prie tų dainų žavesio prisidėjo sodrus solisto balsas, vešliai skambėjęs žemesniame registre ir lengvai plaukęs aukštesiose gaidose. Dvi švelnios, romantiškos Schuberto dainos ir lengvutis Mozartas, subtiliai solisto sudainuotas, gražiai užbaigė pirmą programos dalį.

Trys Banaičio dainos, kuriomis buvo pradėta antroji programos dalis, praskambėjo idiliškai ir lietuviškai. Nežiūrint savo moderniškio charakterio, jos mis alsavo lietuviška harmonija, primindama klausytojams tolimos tėviškos švelnų grožį. Po to sekė dar Clevelande negirdėtos dvi Olekos dainos, kurių viena (Meškinas) solisto nuotaikin-

gai ir skoningai sudainuota, savo originaliu ritmu giliai įstrigo klausytojų atmintin.

Pabaigai solistas Verikaitis padainavo nostalgiją dvelkiančią Dworzak'o dainą ir Don Babilio ariją iš Sevilijos Kirpėjo, kuri buvo ypatingai nusisekusi. Bisui solistas padainavo Karaliaus Pilypo ariją iš Don Carlos, kuri savo tragiškumu ypatingai atitiko solisto balso tembrą ir išraiškos būdą.

Visas koncertas praėjo giliaus susikaupimo nuotaikoje ir buvo šiltai sutiktas publikos. Pianistė Dalia Skrinskaitė, dideliu įsijautimu ir rūpestingumu palydėjusi solistą, parodė gilią muzikalinę subrendimą ir žymia dailimi prisidėjo prie koncerto pasisekimo, nežiūrint į tai, kad jai teko skambinti senu pianinu.

J. R. S.

• Lietuvos Rezistencinės Santarvės informacinis pranešimas įvyks kovo 14 d., sekmadienį. 11:30 val. Lietuvių salėje. Įėjimas laisvas.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Be žodžių...

Neringos tunto jaun. skautės davusios skautės įžodį. Iš kairės: J. Butkutė, D. Kavaliūnaitė, J. Ignatavičiūtė, L. Vasiliauskaitė, M. Ežerskytė, A. Narušaitė, D. Bielinytė, L. Garlaitė, D. Ramanauskaitė, R. Mekešaitė, D. Ridelytė, E. Giedraitytė, R. Juodikytė. J. Carlos nuotrauka

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **A. L. Tautinės Sąjungos** Clevelando skyriaus tradicinis Vasario 16-tos minėjimas įvyks šį šeštadienį, kovo 6, Čiurlionio Ansamblio salėje. Pradžia 7 val. vakare. Kaip ir kitais metais, šis subūvimas bus atžymėtas patriotine programėle, kurią išpildys Korp! Neo-Lithuania jaunimo būrelis. Adv. Julius R. Smetona pasakys kalbą, o dr. A. Nasvytis, tik ką grįžęs iš Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso, papasakos savo išpūdžius.

Po programos seks vaišės. Skyriaus nariai su ponomis, mūsų artimieji — ne nariai kviečiami atsilankyti.

Skyriaus nariams primename, kad panaudoję laiką, kol svečiai rinksis, pasiinformuosime skyriaus reikalais ir išrinksime šiemetams valdybą. Valdyba

Clevelandiečiai "užkariavo" Vasario 16 d. minėjimą Vokietijoje

Vak. Vokietijoje įvykusiame pagrind. Vasario 16 minėjime dalyvavo visa eilė clevelandiečių.

Solistė Aldona Stempuzienė ir pianistas Antanas Smetona buvo pagrindiniai meninės programos išpildytojai. Ant. Smetona pradžioje pasirodė su J. Tallat-Kelpšos liaudies dainomis pianinui ir M. K. Čiurlionio keturiais eskizais, po to pasikambinęs Chopino etiudus, preliudus, valsą, 4 mazurkas.

A. Stempuzienė padainavo V. Jakubėno ir D. Lapinsko kūrinius ir K. V. Banaičio harmonizuotą Giedą gaideliai. Be to, orkestrui palydint ir D. Lapinskui diriguojant, ji padainavo D. Lapinsko lietuvių liaudies dainų pynę — Mergaitės dalia.

Svečių tarpe iš clevelandiečių buvo atvykę Vokietijoje studijuoją ir karinėje tarnyboje esą: Sarūnas Peckus, Arūnas Gasparaitis, Egidijus Žilionis ir kt.

Minėjime taip pat dalyvavo Kanados ambasados pareigūnas Vytautas Meilus, iš Toronto.

• **"Ilgiausių metų!"** šios tradicinės dainos žodžiais vasario 27 d. vakare atžymėta Vytauto Brazulio 65 metų amžiaus sukaktis, dalyvaujant dideliui būriui artimųjų. Prisimindami jo praeitį ir įvertindami jo

Sukaktuvininkas Vytautas Brazulis su ponla tarp svečių, atėjusių jį pasveikinti 65 m. amžiaus sukakties proga.

darbuotę išveivijoje, sveikinimus ir linkėjimus sakė: F. Eidimtas, dr. A. Nasvytis, prof. J. Jakštas, K. S. Karpius, P. Lazdinis, V. Raulinaitis, V. Apanius ir pagaliau pats jubilaitas pasidalino atsiminimais su savo svečiais. Programėlę pravedė Aurelia Balašaitienė.

• **Dalyvaus ir lietuvis.** Clevelande rengiama Namų ir Gėlių paroda, didžiojoje miesto auditorijoje. Paroda tęsis nuo kovo 6 iki 14, visą savaitę.

Clevelando dienraštis Plain Dealer tai parodai suorganizavo ir tautinių grupių maisto skyrius. Viso susirašė 24 tautinės grupės ir joms išdalinta tos parodos savaitės popiečiai ir vakarai pademonstruoti ir supažindinti su savo tautiniais valgiais.

Lietuvių skyrių tvarkys D.L.K. Birutės draugija. Lietuvių pasirodymas įvyks antradienį, kovo 9, apie 8 valandą vakaro.

PETER D. KLEIST JAMES A. LA DU

• **Idealaus viešbučio koncepcija** buvo sukurta ir įgyvendinta Clevelande, vietoj senoje Hollenden viešbučio pastatius moderniškiausią Hollenden House. Tai prityrusių toje srityje vadovų darbas, viename moderniškiausiam pastate apjungiant privačių klubų, pilniausio aptarnavimo ir paslaugumo viešbu-

čio, moderniško garažo, baseino ir susirinkimams salių.

Liukusiniai baldai ir meninės vertės dekoravimas, daugelis naujovių techninėje srityje — viskas naudojama ir pritaikoma tiek pavieniui svečiui, tiek grupėms, ar tai būtų 20 ar 200 žmonių.

Aprašyti visas naujoves čia neįmanoma. Bet su jomis susipažinti verta ten nuvykus.

• **LB I-os Apyl. Valdyba** yra išsiuntinėjusi solidarumo įnašo reikalą pakvitavimus ir kreipimės į Clevelando lietuvių atlikti šią pareigą. Kelios dešimtys asmenų tai atliko ir neraginami, be solidarumo įnašo, skiria auką kult. reikalams. Mes reiškiamo jiems visiems gilią padėką ir pagarbą.

Kreipiamės dar kartą, kad kurie dar nėra užsimeškę — nedelskite, jei galima, kovo mėnesyje tai atliktų. Solidarumo įnašas nėra nepakeliamas: visai šeimai 3 dol., vienam asmeniui 2 dol., nedirbančiam 1 dol.

Mes nevarstome Tamstų durų, kad neįkyrėti, bet paliekame pačiam tai atlikti įmokant I-os Apyl. einamoną sąskaiton Lietuvių banke.

Be to, solidarumo įnašą galima užsimokėti kiekvienam Valdybos nariui ir po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje.

Iš anksto visiems dėkojame.

LB I-os Apyl. Valdyba

• **Miesto pajamų mokesčio įvedimo reikalas** buvo svarstytas Clevelando miesto tarybos posėdyje kovo 1 d. Taryba 24 prieš 7 balsais mokesčio įvedimui pritarė, bet tą reikalą galutinai nu-

spres patys miesto gyventojai, pasisakydami gegužės 4 d. rinkimuose. Jei gyventojai pasiūlymui pritarės, miestas gautų apie 21 mil. dol. papildomų pajamų.

Kai kurių Tarybos narių nuomone, dalis tų mokesčių turėtų atstoti nuostolį sumažinus nekilm. turto mokesť. Kaip žinia, nekilmnojamo turto (smulkiesiems namų savininkams) mokesčių sumažinimo reikalu daug darbo ir kovojo apskrities mokesčių inspektorius (County Auditor) R. Perk, tačiau jo pastangos nerado tinkamo atgarsio Columbus įstaigose.

• **Jadvyga Visockienė**, Igno Visocko, gyv. 20400 So. Lake Shore Blvd., žmona, po ilgesnės ligos mirė ir buvo palaidota kovo 1 d. Gėdulingos pamaldos atliktos Naujosios parapijos bažnyčioje, į Kalvarijos kapus išlydėjimu rūpinos Jakubus & Son laidotuvių įstaiga.

• **"Sekit vaivorykštę"** — taip pavadinta kovo 6 d. atidaroma gėlių ir namų paroda. Šiais metais toji Home and Flower Show bus kur kas didesnė ir turtingesnė, nei iki šiol matytos. Paroda vyks naujame Konvencijų Centro pastate.

• **Specialus Clevelando gyventojų surašymas** bus vykdomas iki balandžio 1 d. Tai oficialus federalinės vyriausybės aktas, kartu ir bandymas naujų metodų, ruošiantis didžiajam 1970 m. gyventojų surašymui. Blankai šį kartą bus išsiuntinėjami paštu ir kiekvienas juos gavęs privalo juos sąžiningai išpildyti.

Ta proga pranešama, kad surašymo vykdymui bus reikalinga samdomų ir apmokamų talkininkų numravimui, rūšiavimui ir kt. darbams.

Aplikantai privalo būti nejaunesni 18 m. amžiaus, JAV piliečiai ir laisvi 2 ar 3 savaitėms darbu. Dirbti tektų ir šeštadieniais. Ypačinga proga pasireikšti laisvoms nuo darbo namų šeimininkėms.

Kandidatės privalo asmeniškai kreiptis šiose vietose:

Rytinėje dalyje — Observation School, 2026 Stearns Road.

Pieryčiuose — Harvey Rice School, 11529 Buckeye Road.

Vak. pusėje — Gilbert School, 3288 W. 58th St.

Priimama tarp kovo 8-13 d. ir kovo 15-20 d.

Surašymo formas pildant gali iškilti neaiškumų. Tokiu atveju geriausia skambinti telef. 861-8250 arba ten sužinoti, kurioje artimiausioje mokykloje galima gauti reikiamą patarimą.

KAZIUKO MUGĖ ARTĖJA

Kas metai kovo mėn. 4 d. į Vilnių suplaukdavo apylinkių gyventojai šv. Kazimiero atleidams. Tą dieną Vilniaus Katedra pasipuošdavo vainikais, joje susiburdavo viso Vilniaus miesto ir krašto dvasiškai Lietuvos šventojo atleidams. Ne tik vilniečių bet ir aukštaičių, žemaičių, suvalkiečių ir daugelio kitų Lietuvos vietų vežimai priplūdavo didžiulę Lukiškių aikštę. Šv. Kazimiero atleidai sutraukdavo ne tik žmones, bet ir jų visų metų darbo vaisius.

Čia jie pasirodydavo ne tik išaugintais javų maišais, bet ypatingai gausiais ir įdomiais namų darbo gaminiais ir rankų darbo audiniais.

Visa, ką apylinkių gyventojai žiemos metu pagaminavo, per šv. Kazimierą atveždavo į Vilnių ne tik parduoti, bet ir savo nagingumu ir sumanumu pasididžiuoti.

Netruko ir tai diena specialiai pagamintų maisto gaminių. Stalai būdavo apkrauti įvairaus dydžio meduoliais-širdelėmis. Mergaitėi negražu būdavo išeiti iš turgaus aikštės be širdelės rankose, nes jas dovanodavo berniukai. Riestainių būdavo įvairiausių dydžių ir skonų.

Įdomiausia Kaziuko Mugės prekė buvo Verbos. Tos mirgėdavo įvairiausiais spalvų ir raštų deriniais. Kiek daug kantrybės ir laiko reikėjo taip mažus sausučius žiedelius surinkti, suderinti, nudažyti ir supinti į ilgas, puikias rykštes!

Kaip malonu, kad ta prasminga ir graži tradicija buvo atkurta ir šio modernaus, įtempto gyvenimo sukūryje. Didelė padėka priklauso šios tradicinės mugės ini-

ciatorei — atgaivintojai sktn. A. Šenbergienei.

Skaučių "Neringos" tuntas, talpininkaujant "Pilėnų" Skautų Tuntui, Skautams Akademikams ir seniems skautų "vilkins" stropiai ruošiasi suždominti visus šios tradicinės mugės, kurį įvyks š.m. kovo mėn 7 d., Lietuvių salėje, aplinka ir turiningumu. Už labai mažą kainą Kaziuko mugėje bus galima įsigyti "autentiškų" mugės eksponatų dideliems ir mažiems, kaip rankdarbių, papuošalų, paveikslų, žaislų, kepsnių ir t.t. Be to bus proga praleisti valandėlę jaukioje nuotaikoje kai kruopščios šeiminkės visus pavaišins skaniais, šiltais lietuviškais valgiais.

• **Metropolitan Opera** iš New Yorko pasirodė šį sezoną gera muziką mėgstantčiai Clevelando visuomenei parodyti, kas toje srityje sukurta geriausia. Pirmasis spektaklis, kuris įvyks balandžio 26 d., skiriamas Tosca operai, su Renata Tobaldi, Franco Corelli, Robert Merrill ir kt. Gegužės 2 d. viešnagė baigiamą Rigoletto. Apie kitas operas pranešime atskirai.

Visų spektaklių pradžia 8 val. vak. **punktualiai**.

Bilietus iš anksto įsigyti ar užsisakyti galima North-ern Opera Assoc. bilietų kasoje, Union Commerce Banko patalpose.

PARBUODAMAS NAMAS

Labai gerame stovyje 3 miegamųjų namas su 1½ garažu, plačiu įvažiavimu, 2 porčiai ir daugelis kitų priedų. Švariai įrengtas rūsys. Prie Naujosios parapijos ir E. 185 gt.

Savininkas turi išvykti. Prieinama kaina.

Tel. 531-2390

• **Po Jūsų mirties** kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.

REIKALINGA PRITYRUSI MAŠININKĖ —

klijentų priėmėja draudimo įstaigoje. Pageidaujama kalbanti lietuviškai ir angliškai. 5 dienos savaitėje.

General Underwriters Insurance

6606 Superior Ave.

Tel. UT 1-2345

(Kreiptis į Juozą Mull-Mulioli)

DIRVOJE YRA DIDELIS PASIRINKIMAS ĮDOMIŲ KNYGŲ

Neringos tunto skautės paruošė Kaziuko mugę gražių rankdarbių. Mugė atidaroma kovo 7 d. 11 val. 30 m. Lietuvių salėje Clevelande, J. Carlos nuotrauka

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos ir organizacijų korespondentų žiniai pranešame, kad ryšium su audromis ir sniego pūgomis pavėlavęs paštas neleido laiku panaudoti visą eilę korespondencijų ir pranešimų. Dalis jų gauta 4 dienomis pavėluotai, todėl vasario 27 ir 28 d. ruošti parengimų ir minėjimų pranešimai nebegalėjo laiku patekti į Dirvą.

• Ponia Dean Rusk, Valsybės sekretoriaus žmona, su dukra Peggi, buvo pagrindinės viešnios Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono surengtame priėmime Vasario 16 proga.

ORGANIZACIJŲ DĖMESIUI

Kad išvengti bereikalingo susirašinėjimo ir aiškinimosi laiškais, Dirvos administracija praneša, kad visokios "žinutės" ir "korespondencijos", kuriose skelbiami organizacijų įvai-

riais pavadinimais baliai, šokių vakarai, ir pan., už kurių aplankymą imamas įėjimo mokestis, veikia bufetas ir kiti balių bei parengimų pajamų šaltiniai, laikomi apmokamais skelbimais.

• Inž. Vytautas Pavilčius daug pasidarbavęs Nepr. Lietuvos elektrifikacijai, Amerikoje redagavęs technikos mokslo žurnalą Technikos žodį, staiga mirė Chicagoje. Palaidotas kovo 1 d.

• Rašytojai Alei Rūtai, ryšium su jos Dirvos romano konkurse premijuotos knygos "Kelias į kairę" pasirodymu, ruošiamas pagerbimas Tautiniuose Namuose kovo 6 d.

BOSTON

KAZIUKO MUGĖ

Tradicinė Kaziuko mugė įvyks kovo 7 dieną, sekmadienį Piliečių Klubu salėje.

JADVYGA PAUKŠTIE. Jaunimas šoka (aliejus). Iš įvykstančios Hartforde Piliečių Klube kovo 13-14 d. parodos.

Aną dieną aplankiusi visas skaučių ir skautų "darbovietes" mačiau nepaprastai gražių rankdarbių, kurių jokio Bostono krautuvėje jus tikrai neužtiksite. Kiekvienas darbelis yra atliktas su meile savam kraštui - visur dominuoja mūsų tautodailės motyvai.

Mačiau dailiai išvystytų pagalvėlių, takelių, tautinių lėlių, lietuviškų kryžių, išplaustytyvynių bei kitų medžio išdirbinių. Skautai nepamiršo net mažų sešelių ir pagamino jų lėlėms lovelių, kurios dailiai pamargintos lietuviškais raštais.

Židinietės skubėjo į savo sueigą nešinos pūdus pagamintų gėrybių. Dailiai atlikti siuviniai,

ldlimėliai, lėkštės, kimštai gyvuliukai ir daug kitų grožybių vilioja akį.

Skautai prašo mamas nevirti tą dieną pietų namie, bet užsukti į "Vilniaus" kavinę, kur rasite garuojantį kugelį su spirgais, balandėlių, vištuką ar gardžių dešrų su kopustais. Troškulių nugalinti gaivins gelsvas alutis ar puodelis kavos su saldumynais. Galėsite savo laimę išbandyti. Ketvirtame aukšte vyks vaikams įvairūs žaidimai ir pasakų sekimas. Mugės atidarymas 11:30 val. ryto, pietūs 12:30. Programa -- Snieguolė ir nykštukai 3:30, Įėjimas veltui. Neapsivilsite atsilankę.

Skautė

limybę kuo didesniai mokinių skaičiui čia mokyti, mokestis nėra aukštas. Tik 600 dolerių metams, įskaitant visą pragyvenimą bendrabutyje, maistą ir mokslą. Vietos yra šimtui berniukų, o tuo tarpu mokosi tik penkiasdešimt du. Tėvai pranciškoni deda pastangas, kad sekančiais mokslo metais gimnazija prisipildytų. Tenka džiaugtis, kad pastaruoju metu daugiau informacijos duodama mūsų spaudoje. Ypatingai "Dirva" nesigali vietos šiam svarbiame lietuvių švyturiiu.

Pabaigai pravartu patikslinti kiek klaidingą nuomonę, kad, girdi, jei berniukas mokosi pas pranciškonus, tai būtinai turi tapti kunigu. Tai netiesa. Niekas čia jiems dvasinį luomą nepersia. Žinoma, tėvai pranciškoni

sveikina kiekvieną pašaukimą, bet tai priklauso grynai nuo paties mokinio. Neturinčių pašaukimo kunigais nepadarys, ir dėl to nereikia bijoti. Bet, tėvai pranciškoni, šalia mokomosios programos, lygiai svarbi tikslu laiko mokinius išauklėti susipratusiai lietuviams, dorais krikščionimis. Tai pasiekti, jie turi neblogas sąlygas, nes į bendrabutyje tvarką valdžia nesikiša.

Netrukus baigsis mokslo metai. Daugeliui berniukų tėvams reikės parinkti vidurinės mokyklas. Ar nevertėtų pagalvoti ir apie šv. Antano lietuvių gimnaziją, gražiojo Maino pakrastyje, prie ošiančių Atlanto bangų? Gerą išmokslinimą gali duoti bet kuri gero vardo mokykla Amerikoje, bet gerą išmokslinimą ir lietuvišką auklėjimą gali duoti tik lietuviška mokykla!

Antanas Paliulis

VASARIO 16 MINĖJIMAS

ŠV. ANTANO GIMNAZIJOJE

Vasario 16-toji šv. Antano gimnazijoje buvo atšvęsta vasario 21 dieną. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis vienuolyno koplyčioje, kur Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė pats provinciolas, gimnazijos rektorius tėvas Leonardas Andriekus. Pamaldų metu koplyčioje buvo įneštos Lietuvos, Amerikos ir organizacijų vėliavos.

Meninė programos dalis vyko erdvoje gimnazijos sporto salėje. Pradžioje, tėv. Leonardas Andriekus atkalbėjo maldą. Savo kūrybą skaitė mokiniai Rimantas Ambrozaitis iš Bostono ir Petras Kvietys iš Detroito. Pasirodė, prieš Vasario 16-tąją, vyresnėse klasėse buvo paskelbtas rašinio konkursas "Lietuvos Prisikėlimas" tema. Pirmoji premija teko R. Ambrozaičiui - 15 dolerių ir antroji P. Kviečiui - 10 dolerių.

Dovanas įteikė ir konkurso laimėtojus pristatė rektorius tėv. Leonardas Andriekus, kartu juos paskatindamas ir toliau tobulintis lietuvių kalboje, būti susipratusiai lietuviams ir savo sugebėjimais prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo.

Tolimesnę programos dalį pravedė Gintautas Miceika, Tautinių šokių grupė pašoko "Mikita", už ką susilaukė gausių apdovanojimų. Tautiniams šokiams vadovauja Ona Ivaškienė, kuri kiekvieną šeštadienį čia atvyksta jų mokyti iš Bostono.

Gimnazijos choras, vadovaujamas tėvo Bernardino Grauslio, tiek pamaldų metu, tiek meninėje dalyje salėje, programą atliko pasigėrėtinai. Ypatingai jausmingai skambėjo "Lietuva Brangi" -- Naujalis, Maironis buvo gyvas jaunos dainininkų krūtinės. Toliau buvo atlikta

"Tekla Saulė" -- Gaidelio, "Praded aušrelė aušti" -- Šimkaus, "Op, op, kas ten, Nemunėli" -- Naujalis, "Toli už girios" -- partizanų daina, ir "Tėviškė" Strollos. Po dainų dar buvo suvaidintas trumpas N. Mazalaitės vaidinimas, "Nesibaigianti Legenda". Novelę inscenizavo ir režisavo Beatrice Kleizaitė-Kerbellienė, kuri taip pat aukodama savo laiką savaitgaliais atvyksta iš Providence, R. I. vaidintojų mokinti.

Laimingos tos motinos, kurios galėjo atvykti ir stebėti šią šventę. Ne viena ir ašarą braukė, kai koplyčioje griausmingai skambėjo giesmės, arba kaiscenoje, lyg tie partizanų dainos raudonveidžiai artojai, dainavo vagą versdami. Neatrodė, kad kas iš tėvų galėtųsi, leidę savo sūnų į šią gimnaziją, matant tokių jaunuolių pažangą moksle, auklėjime bei lietuviškame galvoje. Garbė toms motinoms, kurios savo sūnų ateitį laiko svarbesne, negu savo ilgesį, nematant ištisus mėnesius savo sūnelio.

Šv. Antano gimnazija yra lietuvių pasididžiavimas. Jos auklėtiniai, tai lietuvių karštiniai. Kurie per šią mokslo staigą pereina, tiems Lietuva jau ne paprastas sentimentas, bet reali ir gyva. Lietuviška veikla jiems jau ne nemalonus sunkumas, bet pareiga. Tai parodo, šią gimnaziją baigusieji. O ir pats mokslo lygis yra aukštas. Nesudaro jokių sunkumų patekti į aukštąsias mokyklas. Kai kur net noriau priimami baigusieji šv. Antano gimnaziją.

Tėvai pranciškoni čia verti pagarbos. Jie išlaiko šią gimnaziją net nesant pakankamam mokinių skaičiui. Kad sudaryti ga-

A L Ė S R Ū T O S

premijuotas romanas

KELIAS Į KAIRĘ

jau išsiuntinėtas knygų platintojams.

Romaną galima įsigyti Dirvoje ar užsisakyti paštu. K a į n a - 3 dol.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI ŠIAS KNYGAS

PALIK AŠARAS MASKVOJE — B. Armonienė	\$3.00
KELIAS Į KAIRĘ — Alė Rūta	\$3.00
DAILININKAS RAUBA — Vincas Ramonas	\$3.50
ALMA MATER — R. Spalis	\$5.00
VIENU VIENI — N. E. Sūduvis	\$4.00
ŽMOGUS BE DIEVO — Juozas Girnius	\$5.50
POEZIJA — J. Aistis	\$6.00
ANYKŠČIŲ SILELIS — Ant. Baranauškas	\$5.00
LAISVĖS KOVŲ DAINOS	\$5.00
BŪK PALAIMINTAS (poezija) — A. P. Juras	\$2.00

Visa eilė kitų lietuviškų leidinių.

Užsakymus siųsti: DIRVA, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSA

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinos rašio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinos rašio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės sužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1965 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiamą rankraščiui būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėsti.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1965 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskirų leidinių ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos sužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

HARTFORD

• Jadvygos Paukštieinės dailės darbų paroda įvyks kovo 13 ir 14 dienomis Lietuvių Amerikos Piliečių Klube, 227 Lawrence St., Hartforde, Conn. Šeštadienį, kovo 13 d., 6:30 val. vak. įvyksta parodos atidarymas. Sekmadienį, kovo 14 d. paroda bus atdara nuo 12 val. iki 7 val. vak.

Ruošia LB Hartfordo Apylinkė.

A. J. Greimas ir

Ž. Mikšys

praneša giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1965 m. vasario mėn. 26 d., Paryžiuje, po ilgos ligos, be skausmų mirė ir bus religinėmis apeigomis palaidota

Jonė DEVEIKYTĖ-NAVAKIENĖ.

Jos pelenai, pagal velionės valią, lauks galutinio poilsio Lietuvos žemėje arba tautinėse lietuvių kapinėse Chicagoje.

Mielai Dirvos bendradarbei, istori-

riškai

DR. JONEI

DEVEIKYTEI-NAVAKIENEI

mirus Paryžiuje, liūdinčią jos šeimą ir artimuosius giliai užjaučia

Dirvos Redakcija

INŽ. V. PAVILČIUI

mirus, jo žmonai O. PAVILČIENEI ir dukroms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Roma ir Danielius Degesiai
ir
M. Rudaitienė

POVILUI TYRULIUI

mirus, jo žmonai ir sūnui gilią užuojautą reiškia

Jonas Citavičius

LB Pietinės New Jersey apylinkės metiniame susirinkime kalbą pirm. B. Raugas, susirinkimui pirmininkavo dr. K. Gudėnas ir sekretoriavo dr. A. Didžiulienė. V. Gruzdžio nuotrauka